

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 35 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, LIEPA - JULY 12, 1988

Nr. 135

„LKB Kronika, Nr. 75

Eina nuo 1972 metų
Perskaitę duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Mūsų kaliniai

Rašo Povilas Pečieliūnas:

Dar daugiau: kas reikalauja? O gi tie, kurie pažeidinėjo įstatymus, arba tie, kurie buvo atsakingi už jų vykdymą. Štai iki kokio paradokso prisigynvental! Tai, ką čia parašiau, buvo mano pasakytas tiesiai ir atvirai tiek KGB, tiek prokuratūros atstovams, kurie atvyko manęs „išlaisvinti“ tokiu absurdišku būdu.

Kas tai? Bandymas pateisinti tuos, kuriuos nesaistė ir nesaisto jokie įstatymai? O gal netiesioginiu būdu įteigti, kad tokie, kaip aš, vis dėlto kažkuo kalti? Greičiausiai taip yra. Apgailėtinos pastangos!

Žodžiu, kreipėsi ne tokiu adresu, ką aš tiesiai ir pasakiau. O adresas žinomas: tegul vyksta pas tuos, kurie organizavo tokias „bylas“ ir tokius „teismus“, koks įvyko 1980 m. gruodžio 15-22 dienomis.

Kas pasirenka Tiesos kelią, tas privalo eiti juo iki galo, nežiūrint, kas jį ištiktų.

Zinoma, tai ne mano nuopel-

nas. Teisus buvo kun. Jakštas, sakydamas, kad „mes ne savo šviesa žeruojam...“ Be Dievo palaimos būtume bejėgiai.

Kai vyko vadinamasis „teismas“, aš turėjau paskutiniame žodyje progos pacituoti šv. Rašto žodžius. „Kas mane išsižadės žmonių akivaizdoje, to aš išsižadėsiu savo Tėvo akivaizdoje“... (ir atvirkščiai). Ir po teismo niekas manęs labiau nedžiuginė, kaip tai, kad aš pasakiau tuos Evangelijos užrašytus žodžius. Negalvojau nei apie siaubingą etapą, nei apie konclagerį, o tik džiaugiausi, kad išpažinau principingai ir tokiu momentu viešai Kristų. Jau vien dėl to buvo verta vykti į konclagerį.

Principingumas, jei jis tampa žmogaus poreikiu, glūdinis giliai širdyje, išplaukia ir į viešumą atsakingais momentais. Aišku, tai irgi ne mano nuopelnas, o visur lydinčio Dievo Apvaizdos ranka.

(Bus daugiau)

Traukiasi iš Vengrijos

Washingtonas. — Amerikos vyriausybė gavo žvalgybos pranešimus, jog Sovietų Sąjunga ruošiasi išvežti savo kariuomenės dalinius iš Vengrijos, praneša oficialūs Valstybės departamento pareigūnai. Ta proga Valstybės departamentas pasidžiaugė, kad sovietai galvoja apie savo karinių pajėgų išvežimą, tačiau ir primena, kad jie turėtų išvežti visas pajėgas, o ne jų dalį.

Vengrijoje Sovietų Sąjunga laiko 65,000 karių, įskaitant ir 4 motorizuotas divizijas ir kelis aviacijos vienetus. Tai tik nedidelė Varšuvos pakto dalinių grupė, palyginus su sovietais turi Čekoslovakijoje ir Rytų Vokietijoje prieš NATO pajėgas Vakarų Europoje. Sklandina nuolatiniai gandai, kad Sovietų Sąjunga išves dalį savo kariuomenės iš Rytų Europos ir reikalaus, kad ir NATO valstybės sumažintų savo kariuomenę ir kad amerikiečiai pasitrauktų iš Europos.

Pasitarimai Varšuvoje

Amerikiečiai galvoja, jog tai gali būti praneša šią savaitę, kai susirinkus Varšuvos pakto valstybių vadai pasitarimui, kuriame dalyvaus ir sovietų Kremliaus vadas Gorbachiovas. Kiti mano, kad tai bus paskelbta tada, kai vengrų komunistų vadai Karoly Grosz po kelių savaitų lankysis Amerikoje. Grosz ką tik buvo Maskvoje pristatytas Gorbachiovui. Tačiau verta prisiminti, kad ir praėjusiais metais buvo kabėta, kad sovietai pasitrauks iš Čekoslovakijos, bet tai neįvyko.

Spaudos konferencijoje Washingtono sovietų ambasadorius Achromyevas, vyriausias sovietų karo vadas, kuris Amerikoje bus šešias dienas, pasakė, kad negali būti vienpusiško kariuomenės atitraukimo. Tai reiškia, kad ir amerikiečiai turėtų išvežti dalį kariuomenės iš Europos. Jis be to pasakė, kad tie dalykai bus diskutuojami su

Amerikos Jungtinių štabo viršininku admiralu Crowe.

Vengrai ginkluojasi

Valstybės departamentas šia proga primena, jog Sovietų Sąjunga 1980 m. pranešė, jog išveža 1,000 tankų ir 20,000 karių iš Rytų Vokietijos, bet po to per 3 metus vėl sovietai padidino savo karinius dalinius.

Sovietų Sąjunga 1956 m. su triuškinio vengrų laisvės manifestacija. Pagal žvalgybos žinias, sovietai dabar ten turi 105,000 karių. Paskutiniu metu savo karines išlaidas Vengrija padidino 24% ir tai yra įrodymas, „kad Vengrija pati imasi apsaugoti savo krašto sienas nuo komunizmo priešų“, rašoma minėtame pranešime.

Shultzaz Azijoje

Bangkokas. — Amerikos Valstybės departamento sekretorius G. Shultzazs Thailande pradėjo pasitarimus septyniuose rytų Azijos kraštuose. Jo vizitas yra tuo metu, kai vyksta pasitarimai baigti 9 metų Kambodijos okupaciją, kad iš ten būtų išvesta Vietnamo kariuomenė. Shultzazs tuos klausimus diskutuos trijų dienų pasitarimuose su užsienio reikalų ministrais. Iš čia jis vyks į Malajiją, Indoneziją, Filipinus, Hong Kongą, Kiniją, Pietų Korėją ir Japoniją. Į Ameriką sugrįš per Marshallo salas.

Shultzazs tarsis politiniais ir prekybos klausimais su Thailandu, Singapuru, Filipinais, Indonezija, Malajija ir Brunei sultonui, o taip pat ir su jų prekybos partneriais — Japonija, Australija, Naująja Zelandija, Kanada ir Europos Bendruomenės kraštų atstovais. Kinijoje, su kuria Amerikos ryšiai vis gerėja, Shultzazs bandys pareikšti nepasitenkinimą, kad Kinija parduoda savo raketas Vidurinių Rytų valstybėms, o taip pat ir Iranui.

Armėnų kunigas Tiran Gureghias kalbėjo protesto demonstracijoje armėnų kapinėse Maskvoje šį sekmadienį, reikalaujamas pripažinti teisę prisijungti prie Armenijos.

Ginčai demokratų partijoje

Washingtonas. — Demokratų partija susiduria su tam tikrais sunkumais, kuriuos partijos vadovybei kelia kandidato J. Jacksono rinkimų komiteto atstovai. Partijos vadovybė nori, kad platformos debatai būtų duota labai mažai laiko konvencijos metu, bet J. Jacksono pasakė, jog jis tada išeis iš konvencijos su savo šalininkais ir kalbės šalia konvencijos patalpų Atlantoje. Ir jis esąs tikras, kad televizijos kameros jį paseks.

Pasitarimai paskutiniu metu tarp gub. Dukakio ir Jacksono atstovų vyksta nesklaidžiai ir ne taip, kaip Dukakis tikėjosi. Spėjama, kiek žalos konvencijai galėtų padaryti Jacksono šalininkai, jei prie to jis pristatytų. Dukakis yra nepatenkintas, kad Jacksonas vis dar veda savo rinkimų propagandą už prezidentūrą, tai yra už save. Dukakis nori, kad Jacksonas kalbėtų antrąjį konvencijos vakarą liepos 19 d., kai pasibaigęs platformos debatai. Konvencija prasidės liepos 18 ir baigsis liepos 21 d. Omni arenoje Atlanto mieste. Jacksonas nori, kad daug platformos punktų, kurie buvo sutarti Denveryje abiejų komitetų atstovų tarpe, būtų pa-keisti. Jo rinkimų komitetas nori, kad ir partijos platformą būtų įvesta 13 naujų papildymų, įskaitant mokesčių padidinimą turtingiesiems asmenims ir kad būtų leista Amerikos valdomoms Virginijos saloms pačioms apsispręsti dėl savo nepriklausomybės.

Platformos problemos

Gub. Dukakio komitetas atsisakė daugelį Jacksono pasiūlymų priimti. Dukakis nori, kad platformos principų išreiškime visiškai nebūtų minimi mokesčių pakėlimai, krašto gynybos išlaidų sumažinimai ir kad nieko nebūtų sakoma apie socialinės pagalbos programą. Taip pat Dukakis nenori priimti Jacksono pasiūlymo, kad būtų viešai paskelbta, jog Amerika pirmoji nepanaudos branduolinių ginklų ir taip pat yra priešingas prieš palestiniečių valstybės įsteigimą dabartinėmis sąlygomis.

Abiejų kandidatų komitetai pasisakė suprantą vieni kitų reikalavimus ir sutarė testuoti tuos reikalavimus, kad galėtų suvienodinti savo pažiūras dar prieš konvencijos pradžią.

Dukakio komiteto atstovai pasakė, jog jie laukia, kad Jacksonas pakeistų savo nuomonę; jei to nebus, tai konvencijoje gali būti daug chaoso ir netikėtumų.

Jacksonui esą sunku iš vyraujančios pozicijos pereiti į palai-kytojo poziciją būsimųjų rinkimų propagandos metu. Jacksonas dar nemanoma, kad nominavimui eiga jau yra pasibaigusi, sako Dukakio atstovai, turėdamas galvoje, kad Dukakis konvencijoje bus paskelbtas Demokratų partijos kandidatu į JAV prezidentus.

Dukakis praneš savo partnerį

Be to, yra aišku, kad J. Jacksonas norėtų būti nominuotas viceprezidento vietai, tačiau pasimatymai su keliais žymiais asmenimis, kurie galėtų būti jo partneriais prezidentiniuose rinkimuose, jam kelia nerimą. Iš įvairių komentatorių galima susidaryti vaizdą, jog Dukakis nemano, kad Jacksonas galėtų būti jo geras partneris ir prezidentūra. Manoma, kad gub. Dukakis nelauks konvencijos ir kandidatą viceprezidento pozicijai paskelbs šį trečiadienį ne baltųjų žmonių sąjungos suvažiavime. Tuo būdu gub. Dukakis dar turės laiko prieš konvenciją paaiškinti savo motyvus, kodėl jis pasirinko tą ar kitą asmenį, o iš kitos pusės — Jacksonas turės laiko apsigalvoti, kaip sujungti savo jėgas Demokratų partijos naudai.

— Vilniuje Pabaltijo studentų „Gaudeamus“ organizacijos festivalio metu buvo surengta Lietuvos, Latvijos ir Estijos respublikų aukštųjų mokyklų studentų kūrybos paroda, kurioje daugiau kaip 400 tapybos, grafikos, skulptūros ir taikomosios dailės darbų eksponuojama.

— Klaipėdoje įvyko dvi dienas trukęs pasitarimas Kuršių marių ekologinio problemų reikalais. Pasitarime dalyvavo mokslininkai, gamybininkai iš Lietuvos, Latvijos, Kaliningrado, Maskvos ir Leningrado. Jie priėjo prie išvados, kad šiam gamtos ruožui gresia ekologinė krizė. Padėtį sunkina ypač intensyvi pramonės ir žemės ūkio įmonių veikla. Pasitarime buvo aptarta gamtos apsaugos priemonės.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

— Panevėžyje buvo surengta slėnyje tarp senosios ir naujosios Nevežio vagų dainų ir šokių šventė. Skambėjo lietuvių liaudies bei kompozitorių dainos, buvo atlikti liaudies šokiai ir choreografinės kompozicijos. Programą pajavirino valtyys ir plaukiojantys plauktai su dūdariais, žirgai atvežė kaimo kape-ly muzikantus. Buvo puošnūs fejerverkai. Šventės režisierius — V. Maulius.

— Kelmės rajono Žemaitės kolūkių kasmetinė literatūros premija už geriausią lietuvių rašytojų kūrinių kaimo tematika šiemet paskirta rašytojui Danie-liui Mušinskui. Premija paskir-ta už jo novelių rinkinį „Šviesa virš Tausalo“. Premiją Vilniuje jam įteikė to kolūkių pirmi-ninkas V. Rupšys.

— Šaulių apylinkėse įvyko meno dienos „Aukštinės vasaros pėdos“, kurias surengė valsty-binė filharmonija. Jų salėse visą savaitę vyko koncertai.

— Šilalės rajone yra leidžia-mas laikraštis „Artojas“. Pas-kutiniam jo numerįje siūloma išsivaduoti nuo biurokratinio potvarkio ir vertinti ūkių veiklą objektyviai. Daugelis ūkių neiš-verčia be kreditų, tik keli ūkiai „išmoko“ ūkininkauti ir turi pelno. Žmonės reikiša pritarimą persitvarkymo idė-joms, vyksta diskusijos apie ko-munistų autoritetą ir jų vaidme-nį gyvenime.

— Lietuvoje buvus valstybi-nio televizijos ir radio komite-to užsienio laidų vyriausias redak-torius Jonas Lukoševičius pradėjo dirbti žurnalisto parei-gose Jungtinėse Tautose, New Yorke. Iki šiol šiose pareigose buvo Vilius Kavaliauskas.

— Lietuvos Kultūros fondas surengė didelį koncertą sporto salėje, kurio pelnas buvo skirtas Gedimino kalno sutvarkymui ir Vilniaus Aukštutinėi piliai at-statyti. Klausytojų buvo 3,5 tūkstančių. Koncerto pelnas 29 tūkst. rublių. Programa atliko Vilniaus orkestrai, solistai ir ba-letu šokėjai. Visi artistai dalyvavo nemokamai.

— Klaipėdoje išleistas puikus „Baltijos“ almanachas, apimantis Klaipėdos krašto litera-tūrinio bei kultūrinio gyvenimo kroniką.

Vilniuje demonstravo 100,000 minia

Žadėjo pripažinti Lietuvos trispalvę

Maskva. — Apie 100,000 žmo-nių demonstravo šeštadienį Vil-niuję ir ragino Sovietų Sąjungos vyriausybę prarasti apsispre-dimo referendumą armėnų Na-gorno-Karabacho regione, kuris yra už tūkstančio mylių nuo Lietuvos.

Oficiali „Tasso“ žinių agentū-ra paskelbė, jog šeštadienio va-kare Vingio parke susirinko 100,000 asmenų, kuriuos su-kvietė Lietuvos Persitvarkymo sąjū-džio vadovybė, kuri pasi-sakė už Kremliaus paskelbtas reformas.

Vytautas Bogušis, vienas lie-tuvių aktyvistų, pranešė iš Vil-niaus, jog Persitvarkymo sąjū-dis demonstracijos metu per-skaitė savo memorandumą, ku-riuo pritaria, kad būtų leista armėnams patiems išspręsti savo priklausomumo reikalus. „Minia vienbalsiai tam pritare“, sakė jis. „Memorandumas bus pasiųstas Sovietų vyriausy-bei“. Armėnai toje srityje suda-ro 75% gyventojų. Jie jau visą pusmetį reikalauja, kad iš Azerbaidžano būtų prijungti prie Armenijos.

Armėnų protestai

Armėnai sekmadienį taip pat pareiškė nepasitenkinimą, kad buvusioje Komunistų partijos konferencijoje nebuvo atsižvelg-ta į jų reikalavimus. Jerevane vėl įvyko demonstracijos ir streikas. Jiems numalšinti buvo pasiųsti kariuomenės daliniai, kai demonstrantai uždarė dviem dienoms aerouostą. Šiuo metu streikas ten yra pasibaigęs. Tos srities vyriausybė pri-tarė armėnų reikalavimui, kad būtų sujungti su Armenija, bet Azerbaidžanas atmetė jų reika-lavimą. Šiuo metu abi pusės kreipėsi į Kremlį, kad išspręs-tų šį klausimą.

Lietuvių delegatai praėjusi sekmadienį Maskvoje, kurie buvo partijos konferencijoje, pasakė, jog demonstrantų rei-kalavimai Kremliuje buvo šiltai sutikti.

Pripažįstama trispalvė?

Lietuvoje vienas vyresniųjų Komunistų partijos oficialių

Priėmė ukrainiečius

Maskva. — Ukrainiečių Ka-talikių Bažnyčios Unitų delega-cija, viso 45 asmenys, Religijų reikalų tarybai įteikė prašymą užregistruoti 15 ukrainiečių re-liginių bendruomenių. Religijų reikalų taryba ukrainiečių ka-talikių delegacijos prašymą priė-mė. Pranešdamos apie įvykį, užsienio spaudos agentūros pažymi, kad tai pirmas kartas, kai Religijų reikalų taryba neatsisakė priimti Stalino ofi-cialiai panaikintos ir lig šiol ka-takombinėmis sąlygomis vei-kiančios Ukrainos Katalikų Bažnyčios religinių bendruome-nių prašymą. Tačiau, kaip rašo agentūros, tai dar nereiškia, kad minėtos katalikų ukrainie-čių religinės bendruomenės bus užregistruotos. Delegaciją priė-mė Religijų reikalų tarybos pir-mininko pavaduotojas Ivoghin. 45 asmenų delegaciją sudarė ukrainietis katalikų vyskupas Ivan Marghitch, 6 kunigai ir 38 pasauliečiai.

KALENDORIUS

Liepos 12 d.: Bonifacas, Sigis-bertas, Margiris, Irma, Skaidra, Izabele, Vyliudė.

Liepos 13 d.: Henrikas, Mild-reda, Vytenis, Austina, Eugeni-jus, Arvilas, Anakletas.

ORAS

Saulė teka 5:26, leidžiasi 8:26. Temperatūra diena 80 l., nak-tį 60 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NEŠIRGTI IR SVEIKAI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

CHOLESTEROLIO PERVIRŠIAUS TVARKYMO PAGRINDAI (33)

Pirmiausia liesam maistui nusi-
teikime ir bent pusmetį taip mai-
tinkimės, o tik po to, jei bus tada
reikalingas, pagalvokime apie krau-
juje cholesterolio perviršiaus
mažinimą vaistais; anksčiau juos
naudokime tik išimtiniais atvejais:
tik labai riebiam kraujui esant ar
daugiau dviejų širdies atakos
praisaukėjų turint.

Šių dienų medicinos patarimas

Prof. gyd. Curtis Ellison tvir-
tina, kad kai prekybininkai ima
gaminti sveikesnį – be chole-
sterolio ir be gyvulinių riebalų
maistą, tada bus lengviau ir
žmonėms gauti tokio sveiko
maisto.

Dar daugiau – kai sveikas
maistas bus pradėtas laikyti
normaliu, viso krašto žmonių
sveikata pagerės. Tada net ir tie
žmonės mažiau cholesterolio ir
gyvulinių riebalų naudos, kurie
dabar nemėgina keisti savo šir-
dis sirgdančios mitybos
sveikėse.

Kai visos dabar įprastinis, ne-
sveikas maistas visame krašte
bus pakeistas sveikesniu, tada
žmonių kraujyje cholesterolio
kiekis susinormuos ir tuomet bus
sumažintas širdies kraujagyslių
susirgimo, o taip pat ir širdies
atakos pavojus.

Kas gydo pacientą?

Massachusetts universiteto
profesorius, gyd. Curtis Ellison
tiki, kad dauguma gydytojų
neturi nei žinių, nei laiko būti
pionieriais pagerinimui per rie-
bų kraują turinčiųjų mitybos.
Už tai jis pritaria gydytojui
Blair, kuris tą darbą paveda kli-
nikinei galestingai seseriai.
Žinoma, registruota dietininkė
(RD) tą darbą dar geriau atliktų.

Nors nebūtina, kad vietinėse
ligoninėse gulintųjų mitybą
tvarkytų registruota dietininkė,
vienok daugelis ligoninių tokias
patyrusias dietininkes samdo.
Gydytojai turėtų susižinoti su
vietoje esančiomis registruo-
tomis dietininkėmis. Jos turi pa-
tirties namuose gyvenančių
žmonių mitybos tvarkyme ir
seka naujų maisto gaminių
pasirodymą didžiosiose rinkose.
Jos taip pat turi patyrimą
pritaikant kiekvienam žmogui
paskirą maistą, kuris ne per toli
nuostelsta nuo paciento įprastos
mitybos.

Vien patarimo, ką valgyti dar negana

Visi turime prieš akis turėti
tiesą, kad žmogui duoto vien pa-
tarimo, kas valgytina nėra
gana. Žmogus, kad ir aiškiau-
siai informuotas, ką turi
valgyti, nebūtinai pakeis savo
maistą sveikesniu. Dažnas visai
nekeis savo maiste senos vagos.
Užtatai tokiems žmonėms
dažniausiai būna reikalinga
profesinė pagalba. Būtina
pritaikyti maisto pakeitimą prie
žmogaus savitų skonių, prie jo
gyvenimo vagos ir kartu
užtikrinti gerai balansuotą,
mišrią mitybą.

Sveikas maistas kainuoja pinigo

Gydytojai su pacientais taip
pat sužinos, kad profesinė
pagalba mityboje yra nepigi.
Daugelis sveikatos apdraudų
moka už kai kuriuos dietininkų
patarnavimus, bet dažniausiai
kišenę tuštinti reikia pačiam

pacientui. Tačiau jei pradedama
sveikiau maitintis, pinigai
neveltui išleisti.

Įvairiopaži maža cholesterolis kraujyje

Naudojant sveikesnį maistą,
cholesterolio sumažėjimas krau-
juje įvairuoja dėl svarbiausių
dviejų priežasčių: 1. kaip aukš-
tai jis buvo pakilęs ir 2. žmonių
prigimties skirtingumo. Žmonės,
sergantys širdies ligomis ar
turintys aukštesnį pradinį
cholesterolio kiekį paprastai,
daugiau sumažina savo krauju-
je cholesterolio kiekį, nes tokie
griežčiau prisilaiko jiems
patartų pakeitimų mityboje.

Normaliam žmogui, turin-
čiam tik vidutiniškai suriebusį
kraują, nedaug sumažta rie-
balai pradėjus sveikiau mai-
tintis. Tūlas toks gali sakyti,
kad „nebeapsimoka“ vargintis,
sveikiau besimaitinant.

Tuo reikalu pacientams reikia
priminti, kad riebalų tyrinėjimo
istais („lipid research clinics“) atlikti
bandymai nurodo, kad net 2% sumažta širdies susir-
gimo pavojus, kai cholesterolio
kiekis kraujyje sumažinamas
tik 1%.

Užtai nė vienas mūsiškiui
neapsimoka būti ožiškai, užsi-
spyrusiai paikam. Medicinai
yra žinoma, kad net mažas
kraujo suliesinimas yra žmogui
naudingas visada, o ypač tada,
kai sveikesniu maistu mai-
tinamasi visą laiką ir kai tokio
maisto sveikumas esti žmogaus
normalios mitybos dalis.

Kada prie maisto pradėti vartoti vaistus?

Nėra griežtos taisyklės lie-
čiančios laiką, kaip ilgai vien
maistu liesinti cholesteroliu per-
rieby kraują prieš pradėdant
tam reikalui vaistus naudoti.
Griežtos (sakysim Alvido) die-
tos – be cholesterolio ir
gyvulinių riebalų – prisilaikant
net už kelių savačių sulaukia-
mas žymus cholesterolio suma-
žėjimas kraujyje.

Minėtas profesorius Ellison
yra patyręs, kad reikia mažiau-
siai per pusę metų vien maistu
mažinti cholesterolio pervirši, o
tik tada, jei yra reikalingas, pradėti
dar ir vaistais tikslo siekti. Tik
dvi kliūtys gali būti taip elgian-
tis: 1. Paciento nepajėgumas
prisilaikyti prie maisto
neturinio cholesterolio ar
gyvulinių riebalų, kadangi jis
jam visai nepriimtinas (mat yra
ir tokių žmonių) ir 2. kai pa-
ciento mediciniškas stovis
reikalauja dar ir vaistais
žeminti jo kraujyje cholesterolio
kiekį.

Taip elgtis irgi pataria dabar
cholesterolio reikalu besirūpi-
nančios įstaigos National
Cholesterol Education Program
išleistas pranešimas. Ta įstaiga
taip pat pataria vaistais (šalia
griežtos dietos) mažinti chole-
sterolio pervirši ir tais atvejais,
kai, nežiūrint griežtos choleste-
rolį mažinančios dietos, blogojo
cholesterolio („low-density lipo-
protein cholesterol“) kiekis vis
dar esti 190 mg% (190 mg/dL)
arba 4.91 mmol/L, o taip pat
tada, kai to blogojo cholesterolio
kiekis yra virš normos pas pa-
cientus, dar neturinčius aiškios
širdies kraujagyslių ligos bei
dviejų širdies atakos praisaukėjų

„(risk factors“).

Alvido pažmonyje Lietuvio sodyboje Anelė Kirvaitytė (kr.) ir muzikė Elena Ivanaukaitė-Alekniene klausosi gydytojo pranešimo apie kraujo suliesinimą Alvido dieta.

Nuotr. M. Nagio

Komiškos dainos atliekamos Alfonso Šidagio Alvido pažmonyje Lietuvio sodyboje nuotaikingai klausosi gyd. Verutė Adomavičienė (kr.) ir gail. sesuo Elena Peržinskienė.

Nuotr. M. Nagio

„(risk factors“).

O tiems pacientams, kurie jau
turi širdies kraujagyslių ligą ar
turi du širdies atakos praisau-
kėjus, vaistais gydymas turi
būti pradėtas kai blogojo chole-
sterolio kiekis sieja 160 mg% ar
ba 4.14 mmol/L.

Mažiausiai rimto pašalinio
veikimo suteikia vitaminas ni-
cianas. Jį reikia naudoti dide-
lėmis dozėmis: kelis gramus per
parą. Apie mažomis dozėmis
niacino naudojimą reikia
pamiršti. Žymiai daugiau
komplikuoją suteikia visi kiti
tam reikalui naudojami vaistai,
todėl dauguma žmonių juos
turėtų labai atsargiai naudoti,
ar visai jų nevartoti, jei pacien-
tas laikosi griežtos dietos ir
reikale ima niaciną didelėmis
dozėmis.

Minėtos riebalų tyrinėjimo
klinikos duomenimis remiantis,
rasta, jog cholesterolį maži-
nantis vaistas cholestyramine
resin yra sėkmingai naudo-
jamas. O Suomijos sostinėje Hel-
sinkyje tyrinėtojai (Helsinki
Heart Study) šiam reikalui
naudojo vaistą gemfibrozil. Abu
šie vaistai dvejopai gerai veikė:
jiedu ne tik sumažino choleste-
rolio pervirši kraujuje, bet
sumažino ir širdies kraujagyslių
susirgimo pavojų.

Dar ir trečias vaistas neseniai
šio krašto vaistus kontroliujan-
čios įstaigos patvirtintas –
lovastatin – sėkmingai mažina
cholesterolio kiekį kraujuje.

Bet už kokią kainą tie vaistai cholesterolį mažina?

Prisiminkime čiuožimą ant
nestipraus ledo. Galima čiuožti
ant neganėtinai storo ledo, bet
neilgai: pasitaikys parvirsti,
gali ir ledą pralaužti, o to
pasekmės gali būti sunkios ar
net mirtinos, prigeriant.

Panašiai nutinka ir su daug
sunkių pašalinių nesteroidinių
suteikiančiais vaistais. Savo tuo
atvilių pavojuingumu choleste-
rolį mažinantieji vaistai išsi-
sirikiuoja sekančiai vis
mažėjančiu neigiamu reakcijų
skaičiumi.

Pavojingiausiai laikytinas
lovastatin. Jį gaminanti firma
reikalauja, kad jis būtų mėgi-
namas naudoti su sunkiais
cholesterolio gausos atvejais ir
tik po ilgo nandoimo priežū-
-

sios (be cholesterolio ir be
gyvulinių – „saturated“ – rie-
balų) dietos, kai ir tada chole-
sterolis nesumažta. Būtina kraują
reguliariai tikrinti laborato-
rijoje, ar jis nevirsta į vandenį,
ar kepenys nėra to vaisto žalo-
jamos tą vaistą naudojant. Juk
tai kainuoja.

VISUOTINIS LABDAROS SUSIRINKIMAS HUETTENFELDE

Š.m. gegužės 7 d. Huettensfel-
de Vasario 16 gijos patalpose į-
vyko Lietuvių šalpos draugijos
„Labdaros“ metinis visuotinis
susirinkimas.

Pranešimą apie draugijos
veiklą paskutiniomis metais pa-
darė „Labdaros“ draugijos gar-
bės pirmininkas J. Glemža, nes
draugijos pirmininkė Zina
Glemžienė dėl ligos negalėjo
susirinkime dalyvauti. J.
Glemža ir Z. Glemžienė lieka
toliau valdybos patarėjais, ku-
rie nuolat telefonu pataria arba
pakoreguoja naujos valdybos
veiklą.

Susirinkusiųjų
nuomone, „Labdaros“ draugija
atlieka kilnų ir naudingą darbą,
remdama mokslo siekiantį
jaunimą, todėl jos išlaikymas
bei sustiprinimas yra neginci-
jamai reikalingas. Visi „Labda-
ros“ nariai ir rėmėjai yra kvie-
čiami toliau remti šią draugiją,
kurių egzistavimas parodo išei-
vijos toliaregi orientavimąsi į
kultūrą bei švietimą.

„Labdaros“ valdyba dėkoja
visiems draugijos nariams ir
rėmėjams ir tikisi ateityje jų
paramos.

A. Lipšis

LIETUVA PASAULINĖJE LITERATŪROJE

Alfonas Šešplaukis-Tyruolis

Ką Lietuva yra davusi kitų tautų
literatūrai savo istorija, gamtovaiz-
džiu ir žmonių papročiais pirmą
kartą panagrinėta Alfonso Šešplau-
kio-Tyruolio knygoje

LIETUVA PASAULINĖJE LITERATŪROJE

Išleido Lituanistikos tyrimo ir stu-
dijų centras Chicagoje. 244 psl.
Knygos kaina 8 dol., su persiuntimu
9.50 dol. Illinois gyventojai moka
10.14 dol. Gaunama DRAUGE ir
pas knygų platintojus.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the
Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec.
26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd
Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.
Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00
Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas
nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytų adreso, gavus iš
jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien
nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais
nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo
8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo
nuožūra. Nesunaudotų straips-
nių nesaugo. Juos grąžina tik iš
anksto susitarus. Redakcija už
skelbimų turinį neatsako. Skelbi-
mų kainos prisiunčiamas gavus
prašymą.

Užpildyti pomidorų padažu.
Truputį pakaitinti.

Toki mėsa atstojanti, skanų
mišinį galima valgyti šiltą ar
šaltą su nugriebtu („skim“), pie-
nu. Galima pridėti ir baltų gry-
bų pagal skonį. Tai Anelės Kir-
vaitytės, Lietuvio Sodyboje iš-
bandytas receptas.

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIA
2636 W. 71st Street
Prima trečiadieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ Igloninėms
2434 W. 71st Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Kabineto tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St. Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 598-8101
Val pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val popiet

DR. IRENA KURAS
KŪDIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabineta perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val pagal susitarimą pirm., antr.
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-6

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabineta perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

NANCY STREITMATTER, M.D.
KARDIOLOGE
2454 W. 71 Street
Tel. 434-6777
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kaltame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

JOHN P. WAITKUS, M.D., FACS
SPECIALISTAS CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross ligoninei
2700 W. 43 St., Tel. 927-3231
Kaltame lietuviškai
Val. pagal susitarimą pirm., antr.
Ketv. ir penkt. nuo 3-7 v.v.

KRAUJO DĖMĖS

Žmonių žudymo bei deportacijų klausimai šiuo metu dažnai keliama okup. Lietuvos spaudoje. Šios ir kitos nuoskaudos, padarytos bolševizmo metais, vadinamos „baltomis dėmėmis“. Atseit, „komunizmas geras“, bet vis dėlto jo rube buvę baltų dėmių. Bandomas nustatyti ir spėjamas aukų skaičius, bet dėl jo yra skirtingų nuomonių. Partiniai istorikai ji mažina, nors ir prisipažįsta, kad daugybė Lietuvos žmonių buvo be pagrindo ištremti.

Henrikas Sadzius (gimęs 1930 m. Jonavoje), nuo 1959 m. aktyvus komunistų partijos narys, dabar LTSR Mokslo akademijos istorijos instituto socialistinės visuomenės istorijos skyriaus vedėjas, „Tiesoje“ (Nr. 143, 1988. VI.21) prisipažįsta: „Apskritai stalinizmo bei aštrios klasių kovos pasekmės pokario Lietuvoje buvo kraupios. Partiniame archyve man pavyko aptikti 1959 m. dokumentą, kad represijos (įskaitant ir trėmimus) palietė beveik 200,000 asmenų“. Ten pat jis nurodo, kad 1940 m. birželio-liepos mėnesiais buvo suimta ir nuteista 3649 asmenys, kuriems, pagal Sadzių, „kaltnimai buvo pateikti už antilaidinę veiklą praeityje“. Vadinasi, buvo teisiami asmenys už „nusikaltimus“, kurių jie nepadarė ir padaryti prieš bolševikų administraciją negalėjo, nes tada sovietiniai rusai Lietuvos dar nebuvo okupavę ir Lietuva turėjo savo suvereninę valdžią.

Žurnalistas Stasys Kašauskas (gimęs 1943 m.) „Tiesos“ Nr. 132 paskelbė ilgą rašinį antrašte „Viešai iš širdies“ — „Rašytojo žodis — plakatų ir gyvas skausmas“, kuris buvo skirtas XIX Sovietų Sąjungos partinei konferencijai. Jame yra daug šviesių minčių. Štai keletas citatų iš jo rašinio.

„Gražinkime žmogui žmogaus vardą, nebevardinkime jo darbo jėga. Niekas blogo neatitiks, tik padoriau imsime gyventi, turėsime daugiau ir geresnių prekių — nuo antiklos laikų žinoma, kad laisvo žmogaus darbas našesnis ir kokybiškesnis... Išrinky kime žemdirbį iš plūgo, darbininką iš netobulos technikos, gerai mokykime už darbą — gal pavyks atsikratyti spekuliacijos, blato“. Ilgiau sustojęs prie nuoskaudų, kai vien tik per kolektyvizaciją Sovietų Sąjungoje buvo netekta 7 milijonų žmonių, jis teigia, kad „Tebesklanda Višinskio sukurtos jurisprudencijos garai ir mūsų dienomis. Paskui šaudė ir tirpdė lavonus sieros rūgštyje.“ Čia pat jis pateikia ištrauką iš didžiojo rusų teatro reformatoriaus V. Mejerholdo (nužudytas 1940 m.) laiško prokurorui Višinskui, nurodymams, kaip su juo buvo elgiamasi tardymo metu: „Mane guldė veidu žemėn, gumine lazda mušė per pėdas, nugarą; pasodinę kėdėn, daužė kojas. Kitomis dienomis, kai sumuštos vietose po oda ištekdavo kraujas, — šias raudonas — mėlynas — žalias vietas vėl daužė gumine lazda ir skausmas primindavo jautrių vietų plikymą verdančiu vandeniui. Raudojau, klykiau iš skausmo, rankomis daužė ir veidą. Tardytojas visą laiką gaudino: „Nepasirašysi, vėl mušime, palikdami tik sveiką galvą ir dešinę ranką. Kitą padarysime kruvinos mėšos gabalą. Tūkstančius šitaip!“ Ir tai dabar jokia paslaptis — apie tai rašoma beveik visuose sąjuginiuose laikraščiuose. Šiandien tiesiog nebesolidu kartoti stalininės propagandos ir jos metodologijos sukurta melą, kad parvežus Lietuvon „Stalino saulę“ mūsų kraštas išliko džiaugsmo

ir laimės oazė. Visur vyko klaidūs dalykai, pas mus ne... Tad ką slepiame, ką giname? Liejosi kraujas ir ašaros, sklido aimanos pro užkaltus vagonus. Mūsų istorija taškuota ne baltomis, o įvairiausių spalvų dėmėmis“. Taip rašo Stasys Kašauskas ir mes neturime ką prie jo minčių pridėti, nebent, kad nuo 1940 metų Lietuvos istorija buvo rašoma krauju.

Visa eilė Vakaruose atsidūrusių lietuvių, kalėjusių sovietiniuose gulaguose, paskelbė savo šurpius atsiminimus apie mūsų tautiečių kančias Sibire, kalėjimuose. Buvo atskleisti ir kankinimo metodai. Paskutiniai mūsų pasiekę šurpūs atsiminimai yra kankinės Matildos Mėlienės, kurių anglišką vertimą senesniai išleido Detroito šauliai. Bet yra dar šurpių atsiminimų. Štai „Literatūra ir mastactva“ (Nr. 23, 1988) paskelbė Zenono Pazniako ir Jauno Šmigaliovo rašinio ištrauką. Antraštė — „Kurapatai — mirties kelias“.

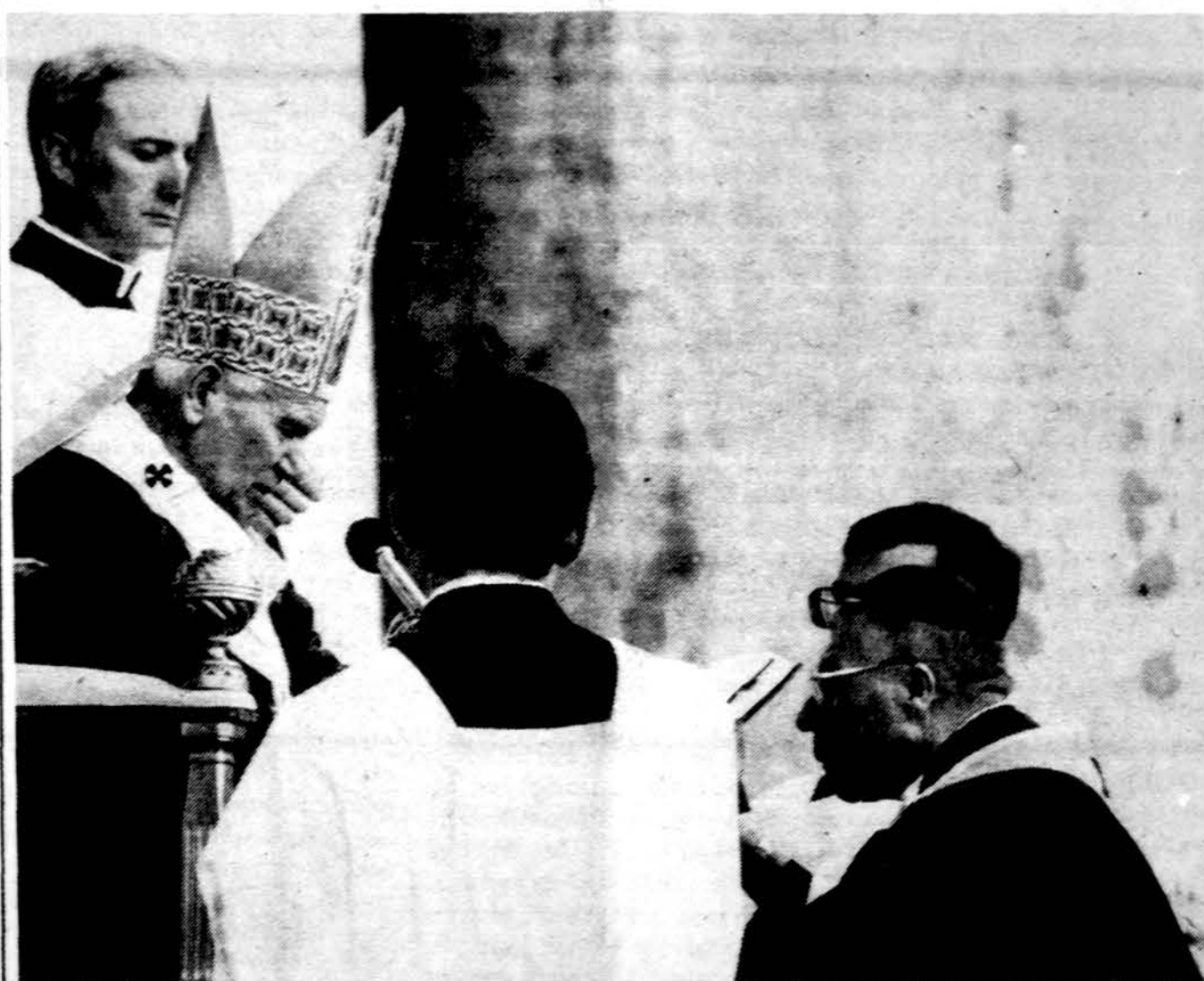
Ten rašoma: „Štai varo žmones etapais. Dvidešimties laipsnių šaltįje traukinys stabtelė stotyje. Visiems nusirengti, — įsako sargybiniai, — eisim į pirtį“. Ir nuogus žmones spiginančiame šaltįje aplieja iš brandspoitų vandeniu. Gero garo, — kvatoja konvojainikai, — o dabar miegoti. Ir uždaro duris. Ryta iš viso traukinio nedaugelis liko gyvi. Apleidęsius lavonus krovė ant vežimų taip, kad galvos kabotų žemyn, o kažkas iš budelių skaldo jas kirviu. Atveža į Kolymą. Suvaro į skylėtą lentinį baraką. Po nakties puse nepakilo“.

O štai iš to paties rašinio ištraukėlė apie vieną tardytoją — moterį. „Tai Baikova. Prieš karą ji buvo Mogiliovo NKVD tardytoja. Prieš Baikovą drebėjo visi Mogiliovo kaliniai. Ši sadietė tardė tik vyrus, ypač mėgo kankinti buvusius revoliucionierius. Liepdavo kaliniui nuogai nusirengti ir šokti pagal valso melodiją. Mandžiūrijos kalvose, reikalaujavo dainuoti. Paskui imdavo specialų būtiną su vieliniais kutais ir čižydavo žmogų per organų ir jautriausias vietas, sukeldama sau ekstazę, o kalinys alpdavo iš skausmo... Žmones žudė partijomis. Statydavo į eilę, užkimsdavo kiekvienam burną kamščiu ar autu, kad neišspjautų. Žudikai buvo NKVD uniforma. Šaudė iš šautuvų iš šono, į kraštinio galvą, kad kulka pervertų iš karto du žmones. Sušaudė vieną partiją, štabelį apibėdavo žemė, išlygindavo ir vedavo sekantią partiją. Daugiausia šaudė iš naganų ir pistoletų. Bravada, budelių sportas. Šaudymai truko iki pat karo pradžios. Laidojant nužudytuosius orkestru buvo šunų lojimas ir naganų šūviai. O kaip kentėjo represuotų vaikų ir šeimoms!“

1930 m. Molotovas pranešė Stalinui, kad neužtenka kalėjimų, be to, kalinius reikia maitinti. Šalyje jau buvo badas. Tada pradėta plačiai taikyti lagerių sistema, žmonių žudyma etapuose, marinimą šalčiu ir badu. Tautų naikinimui buvo pritaikytas planinis pažangus metodas. Kiekvienam miestui, rajonui ir t.t. buvo nustatoma norma. Represijos vyko pagal grafiką. Kilo judėjimas už represijų plano „liaudies priešų“ išaiškinimo įvykdymą ir viršijimą... Mes manome, kad nėra atleidimo už genocidą“.

Taigi ir „dėmės“ komunistinėje sistemoje nėra baltos, bet raudonos kruvinos. Bet ar jos bus nuplaautos?

b. kv.

Šv. Tėvas Jonas Paulius II viešai skelbia kardinolui Vincentui Sladkevičiui, kad jis pakeliamas į kardinolų kolegiją.

Nuotr. Arturo Mari

KOMUNISTINIAI NENORMALUMAI

J. VAIČELIŪNAS

Spaudoje ir patys komunistai iškelia visokių nenormalumų, kuriuos jie patys padaro gyvenime. Pavergtoje Lietuvoje pareigūnas Juozėnas aiškina, kad vaikų gaudinimas ir bauginimas mokyklose yra normalus komunistinių mokyklų reikišnis (Drg. 1986. Nr. 226). Mokytojai mokyklose turi vaikų gaudinti ir bauginti, kad jie neitų į bažnyčią ir nesivadovautų religiniais „prietarais“, nes Bažnyčia yra atskirta nuo valstybės. Betgi tėvai ir jų vaikai nėra atskirti nuo katalikų Bažnyčios.

Kam tokias kvailystes išdarninti mokyklose? Tuo tik parodoma, kad komunistinės mokyklos yra ne mokslo, o kvailiojimo istaigos. Tuo kvailiojimus mokyklose turi atlikti mokytojai, ypač, jei jie yra komunistai. Vaikai mokyklose net negali paklausti, nuo ko skaičiuojami metai. Kai kartą pradžios mokyklos mokinius mokykloje paklausė mokytojos, nuo ko skaičiuojami metai, ta tik skaičiuojami metai, ta tik suriko: „Sėsk, ir tokių dalykų neklausinėk!“ Laiko skaičiavimas yra nuolatinis ir kasdieninis kultūringo gyvenimo reikišnis. Laikas žymimas kalendoriuose, laikraščiu bei žurnalu antraštėse, dokumentuose. Kodėl tokių dalykų

neturėtų žinoti komunistinėje sistemoje auklėjami vaikai. Ir ta komunistinė mokytoja į vaiko klausimą neatsakė, nes jai nepatogu buvo paminėti Kristaus vardą.

Tėvai su vaikais nori eiti į bažnyčią ar ne, tai sprendžia tėvai bei jų suaugę vaikai, bet ne komunistai. Kodėl normalūs žmonės per jėgą turi vykdyti komunistinius prietarus, o jiems draudžiama praktikuoti religiją.

Komunistai sako, kad Bažnyčia atskirta nuo valstybės, bet nepasako, kad valstybė atskirta nuo Bažnyčios. Visokie valstybės pareigūnai persekioja Bažnyčios narius ir jų vaikus, o Bažnyčios nariai negali persekioti ir kankinti valstybės pareigūnų, kurių dauguma yra komunistai ir bedieviai. Jei Bažnyčia atskirta nuo valstybės, tai ir Bažnyčios reikalus neturėtų kištis valstybės pareigūnai. Dabar pagal vietinių komunistų neteisėtus nuostatus, kunigai ir bažnyčioje nebegali vaikų mokyti religinių tiesų. Kokią nesamone vartoja komunistai. Jie tą nesamone vartoja todėl, kad jie savo naguose turi jėgą.

Bet komunistai savo „religiją“ gali skelbti suaugusiems

ir vaikams ir ją skelbti visur: salėse, aikštėse, kolchozuose, sovchozuose, kombinatuose, patalpose ir visur kitur. Tą komunistinę „religiją“ skelbia ne tik bedieviai komunistai, bet jie reikalauja ir iš normalių žmonių, kad ir tie skaitytų antireligines paskaitas, nes to „reikalauja Bažnyčios atskyrimas nuo valstybės“. Kodėl komunistai nereikalauja, kad viešai būtų skelbiamos ir religinės paskaitos? Juk to reikalauja komunistinės lygybės principas. Deja, tas komunistinės lygybės principas yra tik pašaipos posakis.

Kodėl komunistinės „religijos“ skelbėjai mokomi valstybiniuose institutuose, kur jie veltui gauna mokslą ir išlaikymą? Vėliau jie gauna gerai apmokamas tarnybas ir senatvę pensijas. To visko negauna kunigai. Ir tų ateizmo skelbėjų niekas nepersekioja, neareštuoja, nesiunčia į kalėjimus, Sibiją, bepročių institucijas ir niekas jų nežudo. Ir taip viskas daroma pagal „lygybės principą“.

Komunistai iš valstybės pinigų leidžia propagandinę spaudą, stato komunistinius namus, kuriuos plačiai skelbiamas ateizmas ne tik suaugusiems, bet ir vaikams, nors patys

komunistai skelbia, kad tik suaugę žmonės gali pasirinkti religiją: teizmą ir antiteizmą. Tikintiesiems draudžiama statyti bažnyčias, nors patys komunistai daug katalikų bažnyčių sugriovė karo metu, o kai kurias bažnyčias komunistai sudegino jau po karo.

Betgi kai kuriuose komunistų valdomuose kraštuose tikintieji turi daug daugiau laisvės, negu jos yra pavergtoje Lietuvoje.

Komunistų valdomoje Lenkijoje tikintieji turi savo spaudą, spaustuves, savo universitetą. Čia komunistai nekontroliuoja kunigų seminarijų, duoda leidimus ir padeda pastatyti bažnyčias. Bažnyčioms statyti lenkai paramos gauna ir iš laisvojo pasaulio, nes Lenkijoje komunistinė vyriausybė užsienio valiutos nekontroliuoja. Lenkijos ūkininkai savo maisto produktus turėję gali parduoti ir už JAV dolerius. Lenkijos komunistinė vyriausybė kunigų neareštuoja ir jų nedeportuoja į Sibiją. Tų visų sąlygų neturi pavergtos Lietuvos tikintieji.

Lenkijoje kasmet iš seminarijų išleidžiama po 600-700 jaunų kunigų, nes čia seminarijų reikalus Lenkijos komunistinė vyriausybė visai nesišiki. O kas darosi pavergtoje Lietuvoje, kur persekiojami kunigai ir klierikai? Ir tuos žiaurumus daugiausia atlieka sukomunistėję ir subedieję lietuviai. „Niekomet nenusikalsta“ KGB, nors jie visai nesišiki komunistinės konstitucijos, o vadovaujasi vietose sudarytais visokiais susivienijimais, kuriuos sudaro komunistai. Tie nuostatai KGB leidžia daryti, ką jie tik nori. Partija nurodo ir teismo pareigūnams, ką ir kaip nubausti. Jei teismas to nepadaręs, teismo pareigūnai patys išlėks iš savo pareigų ir iš partijos narių sąrašų.

Pavergtoje Lietuvoje pasiūti sveikinimą kaliniui ar esančiam lageryje yra didelis nusizengimas. Mokinius, kurie pasiūnčia tokius sveikinimus, išmeta iš mokyklos, o jų tėvus, jei jie pritaria savo vaikams, atleidžia iš darbo ir sako, kad mūsų krašte bedarbių nėra. Viena mokytoja pati iš mokyklos nuėjo dirbti į kolchozą, nes neapėmė komunistinio teroro. Pas komunistus jokios bedarbio pašalpos nėra ne tik tokiems bedarbiams, kuriuos iš darbo išmetė komunistai, bet pašalpos negauna ir tokie bedarbiai, kuriuos iš darbo atleidžia ir dėl kokių nors darbovietėje susidariusių sun-

kumų, darbo sumažėjimo.

Vienas buvęs komunistas, kuris pabėgo į Vakarų ir atsisakė tos nežmoniškos partijos narys, pasakojo, kad komunistų partijos nariai turi būti demagogais, melagiais ir savo žiaurių darbų nesigėdyti, neraudonuoti. Komunistas turi atsisakyti ir savo sąžinės. Tiesa, jei komunistas padaro valstybei milijoninius nuostolius, jis išimamas iš partijos, patenka į kalėjimą, o kartais nueina ir po velėną. Už mažesnius nusikaltimus komunistai beveik nebaudžiami, o tik perkeliama į kitas vietas, jiems duoda kitus darbus. Betgi tas neliečia imperijos vyriausio vado. Žinome, kad Stalinas iš valstybės išdėsisavino daug milijonų rublių ar net dolerių, bet už tai jo niekas nenubaudė. Ir komunistinė sistema dar nežino, kaip nubausti vyriausio komunistų partijos vadą už visuomeninio turto pasisavinimą, jei tas vadas tebesėdi vado kėdėje.

Stalino dukrė Svetlana savo atsiminimų knygoje rašė apie savo tėvą, kaip jis iš valstybės išdėsisavino daug milijonų rublių, statydamas sau prie Maskvos ar Kaukaze prabangias vasarvietes. Tokių vasarviečių statyba, jų apstatymas prabangiais baldais, aprūpinimas moderniais indais, paveikslais, kilimais pareikalavo daug milijonų rublių ar dolerių, nes užsienyje ir prastų daiktų už rublius neįmanoma nupirkti. O kartais tos vasarvietės būdavo perstatomos, pakeičiamos baldais, indais, paveikslais, kilimais. Ir vėl milijonai rublių ar dolerių. Stalinas už valstybinio turto pasisavinimą nebuvo areštuotas, deportuotas ar kaip kitaip nubaustas. Alkanas kolchozininkas į kalėjimą patenka už kolchozo vienos bulvės pasisavinimą, nes kolchozo bulvė yra visuomenės turtas, kurio visuomenė ne visados gali gauti. Daugiausia visuomeninio turto sunaudoja komunistai. Kolchozininkas turi gyventi tik iš jam duoto žemės sklypelio. Jei pagal komunistinę sistemą daug kolchozo bulvių lauke lieka nenuskauti, tai nieko blogo. Kaip spauda rašo, jau ir pavergtoje Lietuvoje lauke lieka daug nenuskautų bulvių — 6 tonos viename hektare.

Tai vis komunistiniai nenormalumai, už kuriuos turi nukentėti normalūs žmonės: negauti nusipirkti bulvių ar kitokių maisto produktų, o kartais patekti ir į kalėjimus dėl komunistinės tvarkos nenormalumų, nežmoniškumo.

DIENAI RIEDANT VAKAROP

VLADAS RAMOJUS

25

„Kad kas sugebėtų perduoti tą didingą nuotaiką, kuri viešpatavo Tarptautiniam amfiteatre Chicagoje tūkstančių dainininkų iš širdies ją traukiant. Nuo tos didžiulės estrados, nuo kurios švietė tautinių drabužių įvairiaspalvė masė, po kuria siautėjo prožektorius ir fotografų šviesos, per garsintuvus sklido tos giesmės aidai ir didžiulį amfiteatrą, į aštuonių tūkstančių susirinkusių širdis...“

„Aš sėdėjau spaudos ložėje šalia Jokūbo Stuko. Jo veidas buvo suakmenėjęs, akis vilgė ašaros. Taip, jis tik prieš metus buvo Vilniuje, ten matė iškankintus veidus tų, kuriems ši giesmė skirta. Ir šiandien ta giesmė prof. J. Stuką, Amerikos gimusį ir užaugusį, stipriai jaudino. Ir ji jaudino visus, kurie tik dalyvavo II Dainų šventėje...“

Tokie yra mano asmeniškai įspūdžiai iš II JAV ir Kanados Dainų šventės.

Šeštasis dešimtmetis galbūt buvo pats ryškiausias naujo lietuviškos kultūros mūsų laikų dekadėje laikotarpis, nes dar buvo nemažai gyvų ankstyvesnės išeivijos lietuvių veikėjų, o taip pat visu smarkumu įsišibavo ir po pastarojo karo atvykusių ateivių visuomeninė ir kultūrinė veikla. Nuolatinė tradicija varto kas ketveri metai rengiamos Dainų ir Tautinių šokių šventės, įsiliptinio Lietuvių Opera, kasmet išvesdama scenon kūrį nors operą. Šiame dešimtyje Kazio Almeno iniciatyva įsisteigė humoristinio

teatro trupė, pasivadinusiu Antru kaimu ir paruošdama kasmetinius spektaklius su gastrolemis po kitus didesnius lietuvių telkinius. Stiprus buvo „Dainavos“ ansamblis ir mokinių nestokoją šeštadienines lituanitines mokyklos. Chicago Jaunimo centre per visą dešimtmetį vyko gyvas visuomeninis ir kultūrinis gyvenimas, o lietuviškam švietimui ir kultūrai remti buvo įsteigtas milijoninis fondas, oficialiai pavadintas Lietuvių Fondu. Pagrindinis šis fondo pradininkas ir daugelį metų laisvalaikio jam paskyręs buvo (ir ketvirčiui šimtmečio praejus tebėra) idealistas žemaitis dr. Antanas Razma, pats su šeima įnešęs į tą fondą nemažą sumą pinigų. Kadangi septintame dešimtyje penkerius metus buvau Lietuvių Fondo valdyboje, apie to laiko sėkmes ir bėdas ateityje plačiau rašysiu, nes turiu ir nemažai ano meto dokumentų.

Aš pats šeštajam dešimtyje buvau plačiai įsijungęs į lietuvių ypač kultūrinį gyvenimą, daugelį atvejų priklaudydamas spaudos komisijoms, kaip Dainų ir Tautinių šokių švenčių, Lietuvių operos, „Dainavos“ ansamblio ir kitoms. Šalia tų pareigų, t.y. informacijos surinkimo įvairiuose posėdžiuose, spaudos konferencijose bei repeticijs ir rašymų paukutu laisvalaikio valandų dar buvau išrinktas į Lietuvių Fronto Bičiulių Chicago sambūrio valdybą, teko kuri laiką su žurnalistu Stasiu Dauniu ir rašytoju Aloyzu Baronu redaguoti „I Laisvę“ žurnalą ir eiti LB Kultūros fondo valdyboje vicepirmininko pareigas. O tiesiogiai duoną sau ir šeimai maždaug dvejus metus pėlniausi dirbdamas dr. Mykolo Morkūno modernioje spaustuviėje. Kadangi tuo metu LB Kultūros fondas leido prof. Vaclovo Biržiškos „Aleksandryno“ tris tomus, mano tiesioginis darbas šiek tiek turėjo ryšio su Kultūros fondu.

1961 metų rudenį pradėjau naują spaustuviniųko

darbo laikotarpį, perėjęs dirbti dr. Mykolo Morkūno spaustuvėn 62-os ir Ashland gatvių rajone. Rajonas tada buvo geresnis už buvusį „Naujienų“ rajoną 18-ję gatvę. Palyginti modernią dr. M. Morkūno spaustuvę jau buvau pažinęs iš ankščiau, nes čia laisvalaikio kai kada padirbdavau prie linotipo. Tačiau kai auktarankis spaustuvininkas ir ypač mechanikas Klemensas Dėdela ilgesnių atostogų išvyko į gimtąją Argentiną, Mykolui reikėjo pastovaus žmogaus ir jis kažkodėl pasirinko mane.

O darbų tais laikais, kaip ir dabar, dr. M. Morkūno spaustuvė turėjo begales, tik spėk suktis. Morkūnas operavo ofsetą, taigi modernią spausdinimo techniką, kurios dėka išgaudavo ypač geras iliustracijas ir aplamai ofseto technika būdavo galima žymiai lengviau žaisti su tekstu, ne metalė jį laužant, bet karpant nuo metalo padarytas nuospaudas.

Tad spaustuvininko darbo akiratis Morkūno spaustuvėje žymiai praplatėjo. Čia nebereikėjo 54 valandas per savaitę išsėdėti prie linotipo ir kartu prie karšto švino linotipo katilė. Čia jau tekėjo linotipų surinkto korektorių ištaisyto rinkinio nuo švino padarytas nuospaudas karpyti, sudarinėti kaspai įmantrius žurnalų puslapius, nors tą darbą jau profesionališkai atlikdavo dr. M. Morkūno žmona Zina.

Zodžiū, pas Morkūną darbas buvo įdomesnis, negu „Naujienose“, nes jis buvo daug įvairesnis ir laikas nenustatytas. Kada norėjai, tada galėjai dirbti, po metų gaudamas dvi savaites apmokamų atostogų. Taip ir aš, dieną ar naktį dirbdamas, visada sąžiningai stengdavau išdirbti sutartas 54 valandas per savaitę. O jei retkarčiais tiek neišdirbdavau, visada sąžiningai Morkūnui pasakydavau, nes žinojau, kad ir jam pinigai nekrenta iš dangaus.

(Bus daugiau)

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės septintojo seimo Toronte darbo prezidiumas. Iš kairės: Kanados LB pirmininkas Vytautas Bireta, dr. Vytautas Skudis, prezidiumo vicepirmininkas J. Alkis, kalba pirmininkė J. Kuraitė-Lasienė, PLB pirmininkas Vytautas Kamantas.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SEPTINTAJAME SEIME (1)

JURGIS JANUŠAITIS

Birželio 27 d. baigėsi pirmasis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ruoštas renginys – Pasaulio lietuvių kultūros kongresas, praėjus sėkmingai ir darbingai. Kongresas baigtas šauniu pokyliu Prisikėlimo paraisijos salėje, kuriame dalyvavo daugiau kaip 400 žmonių.

Besibaigiant Kultūros kongresui, viešbutyje Loews Westbury, Toronto miesto centre, jau sėdėjo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės septintojo seimo ruošimo pareigūnai ir registravosi dalyviai. Šio seimo atstovai iš viso pasaulio atstovavo.

Išaušo birželio 28 d. – seimo pradžia. Nuo ankstyvo ryto viešbutyje vyko gyvas judėjimas, susitikimai su seimo atstovais ir svečiais, pasisveikinimai ir išpuošti pasidalinimai.

PLB septintasis seimas pradėdamas punktualiai. Erdvi salė pilna seimo atstovų ir svečių.

Kanadietis Eugenijus Čuplinskis, seimo ruošimo komiteto pirmininkas ir šeimininkas, taria trumpą, gražų sveikinimo žodį, pasidžiaugdamas atstovų ir dalyvių gausa ir linki seimui darbingų dienų, gerų sprendimų, kurie tarnautų išeivijos ir lietuvių tautos gerovei.

Seimo atidarymą žodį taria PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas. Jis pasveikina seime dalyvaujančius Lietuvos disidentus, kovotojus už žmogaus teises dr. Vytautą Skudį, dr. Algirdą Statkevičių ir per juos visą kovojančią lietuvių tautą. Dėkoja Kanados LB krašto valdybai už rūpestingą visų renginių suorganizavimą ir už sveitinimą seimo priėmimą Toronte. Savo žodyje jis išreiškė PLB tikslus, nes Bendruomenė yra viso pasaulio lietuvių jungtis ir didžiųjų darbų darbininkė. Lietuvių Bendruomenė rūpinasi visais lietuvių išeivijoje poreikiais devyniolikoje laisvo pasaulio kraštu, kur LB vykdo didžiąją Lietuvos laisvinimo misiją ir išlaiko kultūrinę vertybę ir tiems tikslams telkia lėšas. PLB derina visuomeninę, politinę ir kultūrinę veiklą, ją remia, ir šis seimas išreiškia tautos ir išeivijos ryšų kovoje už savo tėvų žemės laisvę ir nepriklausomybę. PLB igyvendina ankstyvesniųjų seimų nutarimus: įsteigė Lituaništinę katedrą, palaikė ryšius su kitų kraštų bendruomenėmis, rėmė jų veiklą savo ištekliais, rūpi-

nė, vicepirmininku J. Alkis.

Sekretariatą Jeronimas Pleinys, Rudis Vilembrechtas, Algis Vaičiūnas ir Arūnas Staškevičius. Mandatų komisijon – R. Bublys, N. Prielaidis ir E. Puzinauskienė. Registraciją vykdė Deksnys, Šaltimieraitė ir Teškas. Didžiausia buvo nominacijų komisija: dr. Antanas Razma, dr. P. Lukoševičius, J. Mitėdas, J. Vado-poliene, E. Jonaitienė, R. Bač-kis, A. Danta ir dar keletas kitų, kurių pavardžių nebebuvo galimybės užrašyti, tad iš anksto nepamėtinęjų atsiprašau. Tiek prezidiume, tiek komisijose buvo atstovaujama visų kraštų bendruomenėms. Parlamentarų buvo išrinktas Algis Raulinaitis.

Raštu seimą sveikino diplomatinės tarnybos vardu dr. St. Bačkis, Lietuvos atstovas; Vliko pirmininkas dr. Kazys Bobelis, Altos pirmininkas Grožvydas Lazauskas, Lietuvos generaliniai konsulai – Vaclovas Kleiza iš Chicago, Vytautas Čekauskas iš Los Angeles, Anice-tas Simutis iš New Yorko; vysk. Antanas Deksnys, Bronius Nemickas, Balfo pirmininkė Marija Rudienė, Skautų sąjungos – Petras Molis, Tautinių šokių komiteto pirmininkas dr. V. Kvedaras, Sporto sąjungos Australijoje Janavičius, „Darbininko“ redaktorius kun. K. Buč-mys, „Sandaros“ laikraščio redaktorius Grožvydas Lazauskas, evangelikų parap. klebonas kun. Pov. Dily, Lietuvių Fondo JAV vardu Stasys Baras ir Marija Remienė, „Tėviškės Aidų“ redakt. kun. dr. P. Dauk-nys, Vyčių vardu Žadeikis, Argentinijos lietuvių – Artūras Miciūdas.

Žodžiu seimą sveikino Vliko vicepirmininkas V. Jokūbaitis, Šaulių sąjungos pirmininkas M. Abarius, Kanados Atstovų fondo – Henrikas Steraitis ir kit. Pažymėtina, kad sveikinimų dalis praėjo sklandžiai, pamėtinę tik sveikintojai, o žodžiu sveikinimai buvo taip pat trumpi. Sveikinimai ir buvo baigtas pirmasis, iškilmingasis seimo atidarymo posėdis. Po pertraukos prasidėjo antrasis seimo darbo posėdis.

Ses. Ona Mikailaitė kalba apie poetą Maironį jo minėjime. Nuotr. J. Kriaučiūno

MOSŲ KOLONIJOSE

Worcester, Ma.

A. A. ANELE
ABRAMAVIČIENĖ

Birželio 25 d., po skaudžios ligos ir didelių skausmų, Šv. Vincento ligoninėje mirė Anelė Abramavičienė.

Velionė gimė Lietuva žengiant pirmuosius laisvo ir nepriklausomo gyvenimo metus. Džiaugėsi laisve, mylėjo tėvynę ir tos meilės vedama įstojo į Lietuvos Šaulių sąjungą. 1940 m. skaudžiai pergyveno netik Lietuvos okupaciją, bet ir Šaulių sąjungos likvidaciją.

1944 m. Anelė sukūrė šeimos židinį su Vytautu Abramavičium, nors netrukus karo audros buvo nublokštį į Lenkiją.

1964 m., a. a. A. Parulio ir jo žmonos Izabelės iniciatyva, atvyko į Ameriką. Netrukus ne tik gražiai įsikūrė, bet įsijungė į vietos lietuvių gyvenimą. Anelė tapo narė ALRK Moterų sąjungos 5-tos kuopos, Lietuvių Labdaros dr. jos ir abudu su vyru Vytautu nariai Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos, kurioje už aktyvią veiklą buvo apdovanta Šaulių žvaigždės medaliu.

1984 metais pasitraukė užtarnautam poilsiui, bet tas poilsis ir džiaugsmas 1988 m. birželio 25 d. buvo nutrauktas skaudžios mirties. Kūnas buvo pašarvotas laidojimo direk. Dirs-Kazlauskas namuose. Karstas, tautinė Lietuvos vėliava pridengtas, skendo gėlėse.

Birželio 28 d. popietę šaulės, Moterų sąjungos, Lietuvių labdarų draugijos narės kalbėjo rožinį. Šių organizacijų atstovės dalyvavo visoje laidojimo eigoje. Vakare įvyko atsisveikinimas su a. a. Anelė. Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos vardu atsisveikinimo žodį tarė pirm. A. Grigalaukas, šaulių moterų – sek. J. Miliauskienė. Worcesterio apylinkės LB pirm. S. Rudys. Sugiedota „Marija, Marija“.

Birželio 29 d. kūnas atlydėtas į Šv. Kazimiero varapijos bažnyčią, kurioje už a. a. Abramavičienės sielą šv. Mišias koncelebravo kleb. kun. V. Parulius, MIC (jis ir pamokslą pasakė), šios parapijos atsisveikinimo kun. J. Petrauskas, MIC, ir kun. A. Petraitis iš Putnam, Conn. Buvo atvykusios ir seselės. Giedojos choras ir solistas. Po pamaldų ilga automobilio vilkstinė nuleidė jos kūną amžinam poilsiui į Notre Dame kapines, kuriose paskutinį religinį patarnavimą atliko parapijos kunigai. LŠST Trakų rinktinės pirm. g. š. A. Zenkus ir Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos pirm. A. Grigalaukas nuėmė karštą dengusią Lietuvos tautinę vėliavą ir rinktinės pirmininkas įteikė ją vyru V. Abramavičiui, Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos nariui.

Nuliūdime pasiliko vyrai Vyntaus, du sūnūs – Vyntaus, Jr., su šeima ir Zenius. Dvi dukterys: Alytė Abramavičiūtė ir Danutė Murphy su šeimomis. Du broliai ir sesuo Lietuvoje, Chicagoje 517 mokytojų gavo Švietimo tarnybos diplomus, kad jie gali užimti mokyklos vedėjo vietą.

keturi vaikaičiai ir kiti giminės.

Iš kapinių Abramavičių šeima pakvieta visus laidojimo dalyvius pietums į Maironio Parką. Išėkis, miela Aneliuke, Viešpaties ramybėje, tiek daug šiam pasaulyje išskentėjusi kančių ir skausmų.

J. M.

KULTŪRINIS SAVAITGALIS

Jau penkiolika metų kai LŠST Trakų rinktinė Tėvų Pranciškonų vasarvietėje Kennebunkport, Maine, rengia Kultūrinį savaitgalį. Šįmetinis vyks rugsėjo 3, 4 ir 5 dienomis – Darbo šventės savaitgalį. Šie metai mums bus tikrai džiugūs, nes dalyvaus ir LŠST pirmininkas g. š. Mykolas Abarius. Turėsime įdomią programą: šaudymo varžybas, susipažinimo vakarą su muzika, šokiais ir puikiomis sėsiu paruoštomis vaišėmis. Sekmadienį bus iškilmingos pamaldos, paskaitos ir kt.

Kviečiame dalyvauti visus šaulių dalinius su savo vėliavomis ir uniformomis. Visus iš arti ir toliau gyvenančius kviečiame atvykti į šį gražų kultūrinį savaitgalį ir jį praleisti prasmingoje šauliškoje dvasioje. Visi bendrai apsvarysime daug reikalių, kurių svarbiausi Lietuvos laisvinimo darbas ir Šaulių sąjungos ateitis. Atsivežkite naujų idėjų, kuriomis visi pasidalinsime.

Mes jūsų laukiame, todėl iš anksto užsisakykite kambarius pas vasarvietės vedėją tėvą Gabrielį, OFM, telefonas (207) 967-2011. Užsiregistruosieji dalyviai gauna dešimtą procentą nuolaidos nuo kambario, nors jos ir taip labai žemos.

LŠST Trakų rinktinės valdyba

KARŠČIAI IR OZONAS

Chicago pabaigoje birželio ir liepos mėnesį kankina dideli karščiai, artėjantį prie šimto laipsnių. Viskas išdžiūvo. Žmonės labai laukia lietaus. Be to, liepos 6 d. nustatyta, kad Chicago apylinkėje, net ir Du Page ir Lake apskrityse, atsirado per daug ozono. Evanstone nustatyta 168 ozono dalys bilijonui – aukščiausias kiekis šiemet Illinois valstijoje.

NAUJI MOKYKLŲ VEDĖJAI

Chicagoje 517 mokytojų gavo Švietimo tarnybos diplomus, kad jie gali užimti mokyklos vedėjo vietą.

CHICAGO KOLEGIJŲ VEDĖJAI

Chicago miesto kolegijų taryba naujų savo pirmininku liepos 5 d. išrinko Reynaldo P. Glover, 45 m. Jis užims vietą Teodoro A. Jones, kuris dar buvo paskirtas mero Richard Daley. Naujas pirmininkas yra advokatas, baigęs Harvardo teisės mokyklą.

Marijos Nekalto Prasidėjimo Seserys ir rėmėjai kviečia į MARIJOS GARBEI ŠVENTĘ

PIKNIKĄ š.m. liepos 24 dieną, Putnam, Connecticut

10:30 – Procesija giedant Marijos giesmes ir kalbant Rožančių Iškilmingos šv. Mišios – jubilatas kun. dr. V. Cukuras
Pamokslas apie Mariją – kun. dr. K. Tri-makas
Marijos Metų atlydis suteikimas
12:00 – Pietūs, įvairios pramogos, paroda
3:30 – Neringos Stovyklų programa
Visi lietuviai kviečiami dalyvauti Marijos Metų šventėje. Esame Marijos žemės vaikai. Parodykim gausiu dalyvavimu savo meilę ir dėkingumą Marijai. Marijos Metai baigiasi š.m. rugpjūčio 15 d.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX - GREIT
REALTORS PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6109

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

HELP WANTED

JANITORS

We need individuals with cars to clean office bldgs. in Chicago and sub. areas. Apply in person Mon. thru Fri. 10:30-6 p.m. at 390 E. Irving Pk. Rd., Wood Dale, IL or call 860-0997.

JANITORIAL SUPERVISOR

Major janitorial contractor needs individual to fill outside supervisor's position. Pos. requires working eve. hrs, occasional weekends and a lot of driving in Chicago & sub. areas. Good benefits. Must speak English, have janitorial experience & supervisory qualities. Call Madia 860-0997.

GOVERNMENT JOBS \$18,037. to \$69,405. Immediate Hiring! Your area. Call (Refundable) 1-518-459-3611 Ext. F664A for Federal List 24 HRS.

Experienced waitresses, hostesses and busboys wanted; all shifts. New Brandys Restaurant, 5200 S. Cicero, Chicago, IL 60638.

LIVE-IN ATTENDANT

Need responsible, healthy woman to live-in, care for handicapped woman in Southwest suburbs. Room provided with good salary. For info call Valerie at 772-5859.

FOR RENT

For rent 2 bdrm. 5 rm. apt. in a quiet 4 unit bldg. near transportation; vicinity 64 & California. Call John 436-1355.

For rent 2 bdrm. cottage in Beverly Shores, Ind. Adults only. Call 430-1607.

FOR SALE

Pigai parduodu tinkamus naudoti Lietuvoje VIDEO REKORDERIUS (312) 839-5829

REAL ESTATE

MLS. KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiestiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX - INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SAŽINGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.

Nemokamai įkainojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysime pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkėje, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užteiti pas

BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Stret
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS

[VEDIMAI] — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir žiemių. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

655-2020
KLAUDIUS PUMPUTIS

LIETUVOS GINKLUOTOS PAJEGOS 1918-1940 M.

1987 m. pabaigoje pasirodžiusi Vytieno Statkaus parengta knyga susilaukė plataus skaitytojų dėmesio ir labai teigiamą vertinimą. Knygoje surinkti duomenys apie nepriklausomos Lietuvos kariuomenės kūrimąsi, organizaciją, mokymą, tarnybą, ginklavimą ir kt., atseit, duotas išsamus jos sudėties ir veiklos vaizdas. Aprašyta ir visa eilė kariuomenei giminingų organizacijų bei sambūrių. Knygoje 1040 puslapių, per 300 iliustracijų, kelios spalvotos uniformų ir ženklų lentelės, įrta kietais viršeliais. Knygos išleidimą finansavo Vydūno Jaunimo Fondas.

Kaina su persiuntimu kainuoja \$29.00, Illinois gyventojai moka \$31.00. Užsakymus siųsti: DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

ORA ET LABORA, bažnyčios ir kultūros klausimu. A. Maceina. 215 psl. 1987	\$7.00
BALSAS IŠ ANAPUS, poezija krikšč. suk. pamėnėti. Leonardas Andriekus. 127 psl. 1988	\$8.00
VIENA ŠIRDIS, premijuotas romanas. Anatolijus Kairys. 192 psl. 1988	\$7.00
ŠVENTASIS RASTAS — NAUJASIS TESTAMENTAS, vertimas iš graikų kalbos. Kun. Č. Kavaliauskas. 638 psl. 1972	\$5.00
LIET. KRIKŠČ. MEDALIS, bronzinis 1½ colio	\$10.00
LIET. KRIKŠČ. MEDALIS, sidabrinis 1½ colio	\$40.00
LIET. KRIKŠČ. MEDALIS, bronzinis 3 colio	\$30.00
LIET. KRIKŠČ. MEDALIS, paauskuotas 3 colio	\$40.00
LIET. KRIKŠČ. MEDALIS, pasidabruotas 3 colio	\$35.00
ATOLAS — KAROLŲ SALA, romanas. Jurgis Gliuda. 271 psl. 1986	\$9.00
BALSAS IŠ LAISVĖS KAPO, Vilnius, 1968. II. 11. Klajūnas, spaudai paruošė J. Dainauskas. 238 psl. 1984	\$7.00
GYVENMAS OKUPUOTOJE LIETUVOJE, Gintaras Tautvytis. 230 psl. 1982	\$9.00
KRIKŠČIONIS PSICHOLOGINĖJE KULTŪROJE. Antanas Paškus. 215 psl. 1987	\$5.00
LAISVĖS BESIETANT, Liet. I. kov. sąj. leidinys. 405 psl. 1983	\$12.00
	k.v. \$15.00

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

Vasario 16 gimnazijos mokiniai šoka Lietuvos krikšto jubiliejaus minėjime Eichstaete.
Nuotr. K. Grodbergo

vytauto vanago „LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ SAVADAS“

Informacinis leidinys apie rašytojus tėvynėje ir išeivijoje

Tokio leidinio seniai buvo laukiama. Jis simbolizuoja vieną ir nedalomą lietuvių literatūrą, išaugusią daugiau penkerių šimtmečių laiko tekmes ir jo įvykių sukuriuose, dažnai nepalankiuose net ir priešiškuose rašytojo norams bei jo kūrybiniam polėkiams.

Tame laikotarpyje buvo sukurta daug įvairių žanrų literatūros kūrinių: romanų, apysakų, poemų, dramų, eilėraščių, kritikos ir mokslo darbų. Kūrė juos nemažas skaičius rašto darbuotojų: poetų, prozininkų, dramaturgų, literatūros tyrinėtojų, filologijos bei humanistikos žmonių. Ir kaip autorius savo įvadinėje „Pratarmėje“ toliau pažymi: „Lietuvių rašytojų sąvada“ tęsiama ir plečiama tai, ką prieš keletą dešimtmečių, sudarinėdamas biobibliografinę rašytojų „rikiuotės“, nuveikė prof. Vac. Biržiška. Leidinyje sukaupti nuo 1465 iki 1966 metų pagrindiniai gyvenimo ir kūrybos duomenys apie mūsų rašto žmones, kurie savo knygomis, publikacijomis periodikoje įėjo į lietuvių raštijos ir knygos istoriją.

I „Lietuvių rašytojų sąvada“ siekta įtraukti visus kiek svarbesnius Lietuvoje, Maž. Lietuvoje ir išeivijoje gyvenusius bei gyvenančius rašytojus, kurie yra išleidę bent po knygą, skelbę kūrybą periodikoje, antologiniuose ir kitokiuose leidiniuose, palikę jos rankraščių. Tačiau į šio šimtmečio rašytojų gretą nepateko atsitiktiniai plunksnų pabandė, literatūros procese pastebimo ženklo nepalikę žmonės. Kitoms rikiuotėms palikti tie, kurie tesidarbo ir tesidarboja lingvistikos, dailėtyros, teatrologijos, kino kritikos, žurnalistikos srityse“.

Pagal savo turinį 471 puslapio veiklas suskirstytas į šias dalis: pratarmė, biobibliografinė kronika, datų kalendorius, papildymai, vardyno rodyklė, Mažosios Lietuvos vietovardžiai ir dabartiniai jų pavadinimai. Biobibliografinėje kronikoje chronologine tvarka duodama pagrindinės žinios apie rašytoją, išėitą mokslą, dirbtus darbus, kūrybą, veiklą. Išvardinamos išleistos knygos. Nurodoma rašytojo gimimo, mirties ir palaidojimo vietos.

Antroje — kalendorinėje dalyje pamėnesiui ir padieniui, t.y. pradedant sausio pirmąją ir baigiant gruodžio trisdešimt pirmąją, sužymėta, kas iš lietuvių rašytojų kiekvieną metų dieną yra gimęs ir miręs. Pvz. rugsėjo mėn. 1 dieną: 1893 m. gimė Vytautas Bičiūnas, 1913

J. V. SUDUVAS

m. gimė Sonė Pipiraitė-Tomarienė, 1915 m. gimė Jonas Vizbaras, 1985 m. mirė Aldona Liobytė-Paškevičienė.

Trečiojoje leidinio dalyje yra dvi vardų rodyklės: pirmojoje suregistruotas jau „Biobibliografinėje kronikoje“ ir „Datų kalendoriuje“ esančios rašytojų pavardės ir jų slapyvardžiai, antrojoje yra smulkus sąrašas visų Mažosios Lietuvos (Prūsijos) lietuviškas vietovardžių sąrašas ir greta jų rusiškoms raidėms taip kaip tie vietovardžiai dabar pavadinti. Pvz. Pilkalnis — Dobrovol'sk, Tolminkiemis — Čistije Prudy, Isrutis — Černiachovsk ir t.t. Šis

vardynas labai reikalingas kalbotyrai ir istoriografijai. Jaunajai kartai drauge jis parodo istorines lietuvių žemes, rusų užsimotus nutautinimo kėslus kaimyninių tautų atžvilgiu. Ką vokiečiai kryžiuočiai, valdydami prūsus ilgus šimtmečius nepadarė, tai įvykdė rusai per kelis dešimtmečius.

„Lietuvių rašytojų sąvada“ išleido Lietuvos Mokslų akademijos kalbos ir literatūros institutas Vilniuje 1987 metais. Vyriausiasis redaktorius Kostas Doveika. Pagalbinė redaktorė E. Vanagienė.

Leidinyje susilaukė didelio dėmesio, ir pirmoji laida greit buvo išpirkta.

MŪSŲ KOLONIJOS

Providence, R.I.

KUNIGYSTĖS SUKAKTIS

Liepos 2 d. paminėjome kun. dr. Valdemaro Cukuro penkiasdešimties metų kunigystės sukaktį. Už lietuvių parapijos išgelbėjimą nuo jos maldos namų perdavimo kitiems maldininkams, aktyvių parapičių skaičiaus padidinimą, LB apylinkės veiklos atnaujinimą, nuolatinį talką, išvykus, pasiūlydami jį vėl su buvusiais savo parapičiais pabendrauti.

Šv. Jėzaus Širdies par. choras iš East Providence išpūdingai giedojo pamaldų metu, kuriam dirigavo Lietuvių Šv. Kazimiero parapijos vargonininkė Pauline Boisvert. Ji chorą parengė, kai jam anksčiau vadovavo.

Po mišių parapijos svetainėje komiteto patikėtinis Vladas Kačėnas sklandžiai ir skirtingai pravedė pagerbimą: be ilgų minčių besikartojančių kalbų, be garbės stalo, išvengiant nuobodybės. Sveikino kleb. kun. I. Gedvilą, LB apylinkės pirmąninkė A. Kairienė, kuri pravedė bendrus „Ilgiausių metų“ linkėjimus ir Vyčių atstovus

a.v.

A.†A.

ZUZANAI JASIENEI

mirus, jos vyriui, mielam jaunystės draugui, ADOMUI JASUI ir dukterims LILIJAI ir BIRUTEI reiškiamė širdingą užuojautą.

Aleksandras ir Laima Plateriai

A.†A. STASYS MIKALIUKAS

Gyveno Čikagoje, Brighton Parko apylinkėje. Staiga mirė Madison, WI. 1988 m. liepos 10 d., 3 val. p.p., sulaukęs 74 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Joniškio mieste. Amerikoje išgyveno 39 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Stefanija, sūnus Saulius, duktė Laimutė, žentas Edvardas Vasiukevičius; Lietuvoje liko seserys Emilija ir Aldona, jų šeimos ir kiti giminės. Priklausė Žurnalistų sąjungai nepriklausomoje Lietuvoje ir dirbo „Lietuvos žiniose“ bei kituose laikraščiuose.

Kūnas pašarvotas trečiadienį, liepos 13 d. Steinhaus Funeral Home koplyčioje, 510 Charles St., Westfield, WI, 53964.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, liepos 14 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Good Shepherd katalikų parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Harrisville, WI kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, sūnus, duktė, žentas ir kiti giminės.

A.†A. LAIMUTĖ ELENA ŠLAPELYTĖ GRAUŽINIENĖ

Diplomuota teisininkė

Gimusi 1906 m. rugpjūčio mėn. 13 d. Vilniuje, gyvenusi Santa Monikoje, Kalifornijoje, Viešpaties pašaukta staiga iškeliauo Amžinybėn 1988 m. birželio mėn. 23 d.

Palaidota iš Los Angeles lietuvių Šv. Kazimiero šventovės Holy Cross katalikų kapinėse, Culver City, Kalifornijoje.

Giliame liūdesyje liko: dukros Laimutė, Regina ir Milda, vaikaičiai Erikas ir Natalija, sesuo Gražutė Sirutienė su vyru Aloyzu ir dukterėčia Rasa Dilger su šeima.

PADĖKA A.†A. ANTANAS RIMAS MIKELEVIČIUS

Netikėtai mirė 1988 m. gegužės 15 d. Palaidotas gegužės 20 d. Šv. Kazimiero kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame visiems atsilankiusiems koplyčioje ir palydėjusiems mūsų mielą a.a. Rimą į Amžino Poilsio vietą.

Ačiū kun. kleb. J. Kuzinskui už maldas koplyčioje, gedulingas pamaldas bažnyčioje ir kapinėse, kun. V. Mikolaičiui už maldas koplyčioje.

Nuoširdžiai dėkojame „Dainuojantioms žemaitėms“ už išpūdingą giedojimą koplyčioje ir bažnyčioje ir jų vadovui muz. K. Skaisgiriui.

Ačiū visiems aukojusiems šv. Mišioms už a.a. Rimą sielą, už gėles, laiškus ir pareikštus mums užuojautos žodžius spaudoje.

Ypatinga padėka karsto nešėjams, kurie nešė a.a. Rimą į jo Amžino Poilsio vietą.

Dėkojame laidotuvių direktoriui D. Petkui už tvarkingą ir rūpestingą patarnavimą.

Nuliūdę žmona, dukterys, žentas ir motina.

A.†A. STANISLOVUI MIKALIUKUI

iškeliauvus Amžinybėn, jo šeimai, žmonai STEFANIJAI, sūnui SAULIUI ir dukteriai LAIMAI, reiškiamė gilią užuojautą.

S. Dmukauskas
A. Juodvalkis
P. Juodvalkis su šeima
V. Lapelienė
S. Juodvalkis

Brangiai Mamytei

A.†A. LIDIJAI ŠIMANSKIENEI

mirus, skausmo valandą reiškiamė gilią užuojautą dukrai RITAI KAVOLIENEI ir visai jos šeimai.

K. Donelaičio vardo lituanistinės mokyklos mokytojai, tėvai ir mokiniai

Washington, D.C.

DRAUGAS, antradienis, 1988 m. liepos mėn. 12 d.

5

A.†A. Kun. JONAS P. VYŠNIAUSKAS

Čikagos Arkivyskupijos Moterystės Tribunolo narys.

Išventintas kunigu 1944 m. gegužės 6 d.

Mirė 1988 m. liepos 10 d., 1:30 val. p.p., sulaukęs 69 m. amžiaus.

Gimė Čikagoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime sesuo Josephine Vaičiūnas, svainis Alfonsas, dukterėčios ir sūnėnas.

Kūnas pašarvotas antradienį, liepos 12 d. nuo 2 iki 9 v.v. Šv. Jurgio bažnyčioje, Bridgeporte, Čikagoje.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, liepos 13 d. Po gedulingų Mišių 10:30 val. ryto Šv. Jurgio bažnyčioje, velionis bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuliūdę sesuo, svainis ir šeima.

Informacijai skambinti tel. 376-2141.

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad š.m. liepos 9 d. mirė mūsų mylimas Vyras, Tėvas ir Senelis

A.†A. JUOZAS JUCAITIS

Kūnas bus pašarvotas liepos 11 d. Jakubs koplyčioje, 936 E. 185th St., Cleveland, OH.

Liepos 12 d. po gedulingų pamaldų velionis bus vežamas į Čikagą ir liepos 13 d. 2 p.p. laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse, blokas 27, šalia a.a. dukters Ritos.

Nuliūdę: žmona Laima, sūnus Antanas, marti Aurelija, sūnaitis Audrius ir kiti giminės.

GAIDAS-DAIMID EUDEIKIS

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

APLINK MUS

x Juozas Pulikas, Argentinos tautinių šokių „Inkaras“ vadovas ir mokytojas, grįždamas iš Tautinių šokių šventės Hamiltone buvo sustojęs Chicagoje, kur su savo šokėjais ir Brazilijos „Nemuno“ atliko Jaunimo centre puikią šokių programą. J. Pulikas aplankė „Draugo“ redakciją ir pa-informavo apie Argentinos Lie-tuvių Centra, lietuvių veiklą ir savo mokomus šokėjus.

x Viga ir Daumantas Diki-niai iš San Francisco, grįždami iš Tautinių šokių šventės Hamiltone, buvo sustoję Chicagoje pas Maskaliūnų seimą. Ta proga, lydimi L. Maskaliūno, jie aplankė „Drau-gą“ ir pasikalbėjo apie inžine-rijos darbus Saudi Arabijoje ir San Francisco apylinkėse. Va-kar jie išvyko atgal į San Fran-cisco, Cal.

x Nina Kasniūnaitė, Julijos ir Vytauto duklė, 16 m. am-žiaus, išvyko į Norvegiją vykstančia tarptautinė jaunimo stovykla, į kurią suvažiuo jauni-mas iš viso laisvojo pasaulio. Pradėjusi stovyklauti nuo 11 metų tarptautinėse stovyklose, atstovaudama amerikietiams Švedijoje, Brazilijoje ir kt. taip pat stovyklavo lietuvių skautų stovykloje, ji dabar buvo paskir-ta viena iš vadovių.

x Anton R. Valukas, Illinois šiaurinio distrikto prokuroras, susižiedavo su Maria Finito, dokumentinio filmo producere. Taip rašo „Chicago Tribune Tempo Women“ skyriuje liepos 10 d. laidoje.

x Šv. Kazimiero seserų ir jų rėmėjų rengiama gegužinė liepos 10 d. vienuolyno soduose puikiai pavyko ir šiltam orui esant. Atilankė daug žmonių, buvo įvairių lietuviškų kepinų ir kitokių įvairenybių. Tarp kitų buvo ir vysk. V. Brizgys.

x Kazys Tallat-Kelpša, Pa-los Hills, Ill., atsiuntė 25 dol. dienraščio stiprinimui ir pratęsė prenumeratą vieneriems me-tams. K. Tallat-Kelpša skel-biamie garbės prenumera-torium, o už auką labai dėkoja-me.

x Vincas Simanavičius, Hot Springs, Ark., parėmė „Draugą“ 20 dol. auką ir pra-tęsė prenumeratą. V. Simana-vičių skelbiame garbės prenumeratorium, o už palaikymą savos spaudos labai dėko-jame.

x VI-tasis Brighton Parko lietuvių festivalis įvyks liepos 15, 16, 17 d., t.y. penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį Bright-on Parke tarp 43 ir 47 gatvės, S. Western bulvare. Brighton Parko Lietuvių namų savininkų draugija praneša, kad šis festi-valis bus daug didesnis ir įdomesnis, negu pernykštis. Jame bus daug gražios muzikos, įvairių valgių, visokių meno iš-dirbinių, įvairiausių žaidimų ir karusėlių vaikams. Kviečiame visus festivalyje skaitlingai dalyvauti. Informacijai skam-binti 847-0664 arba 436-6340. (sk)

x East Chicagos Medžio-tojų ir Meškeriojų klubas ruošia narių ir svečių gegužinę liepos 16 d., šeštadienį 12:30 v. p.p. Vilučių Sodyboje, 1143 Southview Dr., Schererville, In-diana. Visi nariai su šeimomis ir svečiais maloniai kviečiami ir laukiami atsilankant gamtoje linksmiai praleisti laiką. Valdyba (sk)

x Rita Bureikaitė, dirbanti nuo 1986 m. Baltuose rūmuose Washington, D.C., birželio mėn. buvo paaukštinta tar-nyboje, pakeliant ją į Deputy Associate direktorės. Jos žinioje yra Vak. Europos ir Azijos etni-nių grupių reikalai santykiuose su JAV prezidentu.

x J. Tatarūnas, lydimas Bi-rutės Jasaitienės, aplankė „Draugo“ redakciją ir papasa-kojo apie PLB seimą Toronte, kur jis buvo Brazilijos lietuvių delegatas, taip pat apie Bra-zilijos lietuvių veiklą, Chicagoje jis buvo sustojęs pas Lietuvos generalinio konsulo V. Kleizos seimą.

x A. a. kun. Jonas Vyš-niauskas, buvęs Marquette Parko Švč. M. Marijos Gimimo parapijos vikaras, Šv. Jurgio klebonas ir Chicagos arkivys-kupijos Tribunolo teisėjas, po ilgokos ligos mirė liepos 10 d. Palos Community ligoninėje. Velionis buvo gimęs 1919 m. birželio 24 d. Chicagoje, kunigu įšventintas Chicagoje 1944 m. gegužės 6 d. Dirbo įvairiose pa-rapijose, daugiausia lietuvių. Buvo labai iškaltas, patriotas, nuoširdus Amerikos lietuvis, kuris rūpinosi parapijos lietuvių kalbos išlaikymu. Laidojamas iš Šv. Jurgio par-bažnyčios.

x E. Jonušienė, Omaha, Ne-braska, viena iš didžiausių „Draugo“ rėmėjų, kuri įvai-riomis progomis dienraštį stiprina, kad jis dar ilgiai gyvuotų ir kiekvieną lietuvių seimą lankytų. Pratesdama prenumeratą, vėl pridėjo visą šimtinę prie prenumeratos mokesčio. E. Jonušienė, mūsų garbės prenumeratorė, tariame nuoširdų ir didelį acū.

x Pasaulio Lietuvių Centro gegužinė įvyks sekmadienį, liepos 17 d. tuoj po 11 val. Šv. Mišių Centro kieme, Lemonte, 511 E. 127 St. Bus atsigerti, pa-valgyti; galėsime pasportuoti, pa-draugauti. Kviečiame visus gausiai dalyvauti. (sk)

x Liepos 13 d., trečiadienį, „Seklyčioje“ Desnick Eye Center tikrins akis veltui nuo 2 v.p.p. Patikrins glaukomą ir kataraktus. Visi kviečiami! (sk)

x BALF'o Beverly Shores skyrius š.m. liepos 17 d., sek-madienį, Kazimiero ir Elenos Pocių sodyboje, Beverly Shores, Ind. rengia gegužinę, varge esantiems lietuviams padėti. Šv. Onos bažnyčioje 12 val. p.p. kun. M. Kirkilas atnašaus šv. Mišias už mirusius ir kenčian-čius seses ir brolius pavergtų tėvynėje. Po mišių visi kvie-čiami atvykti į Pocių sodybą praleisti popietę ažuolu pa-unksmėje ir pasivaikinti. Į gegužinę atvyksta ir BALF'o Centro valdybos pirm. M. Rudienė ir inž. A. Rudis. (sk)

x International Meat Mar-ket, 2913 W. 63rd St., Chicago, tel. 312-436-4337 (sav. Izabelė ir Petras Burkauskai) nuo liepos 21 iki 27 d. bus uždaryta. (sk)

x Emilija Sakadolskienė paaugojo Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui (LTSC) knygų bei periodikos. Gausiausia buvo medžiaga, liečianti Laisvės ra-dijo transliacijas į Lietuvą. LTSC šiai medžiagai įsteigs atskirą rinkinį. LTSC tarybos pirmininkas yra prof. dr. Adol-fas Damušis, valdybos pirmi-ninkas prof. dr. Jonas Račkaus-kas.

x „Lituanicos“ futbolo vyrų komanda šiandien 6:30 val. vak. rungtyniaus su Argen-tinos-Brazilijos lietuvių futbolo rinktine. Rungtynės vyks Mar-quette Parko aikštėje. Visi kviečiami pasižiūrėti šių įdomių rungtynių.

x Dail. Juozas Macionis buvo surengęs savo dailės kū-rinių parodą Union Pier Gin-taro vasarvietėje, minint Birželio tragedijos dienas. Surengta paroda susilaukė didelio susidomėjimo. Aliejinėje tapyboje atskleisti Michigano ežero vaizdai, daug jų primena Lietuvos gamtos grožį.

x Dail. Ed. Walaitis, buvęs ilgametis „Chicago Tribune“ dienraščio meno skyriaus direk-torius, vasarą atvykęs iš Flo-ridos į New Buffalo, Mich., Chi-cagoje surengė dvi savo kūrinių parodas. Vieną iš savo kūrinių jis paaugojo Balso Beverly Shores skyriaus rengiamai gegužinei, kuri įvyks Elenos ir inž. Kazimiero Pocių ažuolyne. Ši tradicinė Balso vasaros diena visados susilaukia daug svečių.

x Liudas Simaitis šiuo metu stato muziejinę vitriną Jauni-mo centro antrame aukšte. Projekto organizatorius yra Li-tuanistikos tyrimo ir studijų centras (LTSC), o mecenatas yra Kristanavičiaus fondas. Vitri-nose bus nuolatinių išdėstytų kultūriniai eksponatai, kaip medaliai, uniformos, tautiniai drabužiai, monetos, pašto ženklai, rankdarbiai ir t.t. Kol kas prie vitrinų apipavidalinimo prisideda LTSC, Pasaulio lietuvių archyvas, Lietuvių istorijos draugija ir Pedagoginis lituanistikos institutas. Netru-kus kitos kultūrinės organizaci-jos bus pakviestos apžiūrėti patalpas ir prisidėti prie darbų.

x Rašytoja Sonė Toma-rienė, Chicago, Ill., mūsų nuo-širdi rėmėja, pratęsė prenu-meratą dvejiems metams ir dar kaip dovana apmokėjo už dvejus metus savo gimnaziui L. Jasinevičiui, gyv. Lisle, Ill. Labai acū.

x Partizano Daumanto jau-nučių kuopa Lemont, Ill., per dr. Teresę Kazlauskienę atsiun-tė 50 dol. auką su prierašu: „Dėkojame už patalpinių mūsų žinių“. Nuoširdus acū.

x Kostas Varekojis, Chi-cago, Ill., pratesdamas „Drau-gą“ prenumeratą paaugojo ir 20 dol. auką su prierašu: „Dėkojame už patalpinių mūsų žinių“. Nuoširdus acū.

x Michael Kavolius, Willow Springs, Ill., žinodamas lietuviškos spaudos sunkumus, prates-damas prenumeratą pridėjo ir 25 dol. auką. M. Kavolių skelbiame garbės prenumera-torium, o už auką labai dėko-jame.

x K. J. Lynikas, Melbourne, Australia, mums rašo: „... nuo-širdi padėka Jums už parodytą mums dėmesį ir už leidimą pamatyti Jūsų puikios dien-raščio redagavimo bei gamybos įrengimus, kuomet lankėmės su Stasiu ir Prudencija Jokubaus-kais. Mano žmona Danutė ir dukrelė Rita (Čizauskaitė) siun-čia geriausius linkėjimus taip pat. Daug sėkmės Jums!“ Nuoširdus acū už malonius žo-džius ir 20 dol. auką.

Rita Bureikaitė sveikinasi su JAV prezidentu Ronaldu Reaganu Baltuose rūmuose, Washingtone.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

BRAZILIJOS IR ARGENTINOS LIETUVIŲ ŠOKIAI

Jaunimo centro didžiojoje salėje liepos 10 d. buvo Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suruosta tautinių šokių pro-grama. Šoko Brazilijos „Nemu-nas“ ir Argentinos „Inkaras“. Abidvi grupės, labai paten-kintos Tautinių šokių šventės Hamiltone, grįždamas sustojo Chicagoje. „Inkaras“ grupę gyvuojau jau 15 metų, vado-vaujama Juozo Puliko. Atvyko su 28 šokėjais. Jos pranešėjas Hektoras Survila, lituanistinės mokyklos mokytojas.

„Nemuno“ grupės vadovė – Silvija Bendoraitytė-Machado. Pranešėja Nilza Guzikauskaitė.

Idomu, kad Brazilijos „Nemu-nas“ gyvuojau jau 17 metų. Dauguma studentų, bet su jų grupe buvo atvykę ir trys advokatai, eilė mokytojų, far-macijos studentai.

Svečiais šokėjais susido-mėjimas buvo didelis – prisi-rinko pilna salė. Koncertą suruošė Chicagos akademikai skautai ir Jaunimo sąjunga. Pradedant Kr. Likanderytė pa-sveikino svečius, dalyvius, pa-dėkojo saviems už sve-tinumą. „Nemuno“ vadovė S. Bendoraitytė dėkojo už malonų priėmimą ir reiškė viltį, kad šis atsilankymas sustiprins jų ryšį su lietuviškomis tradicijomis.

Programoj buvo pašokta mer-gaičių audeklė. Tautiniais dra-bužiais išsipuošusios lietuvaits atrodė ir šoko patraukliai.

Šokyje buvo gausus figūrų įvai-rumas, kad publika net šokio vidury emė ploti. Berniukai pra-džiugino žiūrovus oželiu. Išjun-gus mergaitėms, pašoktas ketvirtainis. Šokėjų romantiškos nuotaikos, šypsniiai inėse daug gyvumo. Surinkus skry-bėles, prasidėjo landytinis. Sklandžiai vyko ir vakarušų šokis. Brazilijos šokėjai stebino geru pasiruošimu, judesių grakštumu, ryšiais su publika, kad jų šokio taktant net emė ploti. Toliau našlinis jonkelis. Pažymėtina, kad ir vyrų tautinės uniformos tikrai malonios.

„Inkaras“ grupės palydovas H. Survila labai dėkojo Chicagos lietuviams už ypatingą prie-lankumą. „Inkaras“ pradėjo sveikinamuoju jonkeliu, pratur-tintas figūrų spalvingumu, palydėtas patenkintos publikos šauksmu. Miela buvo ir kepurinė. Toliau – sukčius ir sūvartukas.

Nors Chicagos lietuvių publika pajėgi JAV tautinių šokių grupių išlepinta, bet Bra-zilijos ir Argentinos lietuvių jaunimas nustebino savo pasi-ruošimu.

Muzikos studentė Rosane Tumaitė paskambino „Odeon“ – Ernesto Nazare ir „Travesia“ – Miltono Naseimento kūriniais.

Argentinos lietuviai pašoko argentiniečių tautinį šokį tango – tris jo atmainas. Publikos susidomėjimas buvo ypatingas. Šoko keturios poros.

Po pertraukos „Inkaras“ tarš-

kančiomis klumpėmis pašoko pakeltkoji. Toliau – penkių ra-telių pynė. Daug plastinių ju-desių įvairumo. Spalvingi tau-tiniai kostiumai. Net ir su na-ginėmis. Paskutinis šokis atsi-sveikinant – malūnas. Sugė-bėjo įnešti daug įvairumo ir nebuvo jokių susipainiojimų.

Publika šokėjus išlydėjo su pasitenkinimo šauksmais. Šokė-jams grojo Oskaras Jukna.

Paskutinę programos dalį atli-ko Brazilijos „Nemunas“, pra-dėjęs čigonėliu, judriu ūsau-ninku, audeklė, aštuonyčiu. Programą užbaigė kalaktiniu.

„Nemuno“ šokius lydėjo įrekor-duotos melodijos ir dainos. „Nemunas“ ir „Inkaras“ aukšto lygio tautinių šokių grupės. Pralenkė daugelio viltis. Scenai užsidarius, nesiskirsty-dama publika ilgai plojo. Ypač žavi buvo scenon išėjusių ben-dra jungtinė šokėjų eilė.

Reiškiant dėkingumą, išteikta dovana Kr. Likanderytei. Pa-gerbta šokėjais rūpinusi B. Ja-saitienė ir D. Valentinaite. Jos pabrėžė, kad šį koncertą surengė jaunimas. Svečių vardu dėkojo visiems, kurie prisidėjo. Pabrėžė, kad visus jungia Lie-tuvos meilė.

Išlektos dovanėlės šokių grupių vadovams. Gėlėmis papuošti visi šokėjai ir šokėjos. Apdovanotas ir kun. Ant. Saulaitis, šokėjams dainuojant „Bravo, bravisimo“. Ypač įvertintos Kr. Likanderytės inasas koncertą organizuojant. Po kon-certo visi pakviesti pabendrauti kavinėje.

Juoz. Pr.

Klausosi socialinių reikalų sprendimų ir aiškinimų

Nuotr. Rutos Musonytės

IŠ ARTI IR TOLI

KANADOJE

– Prel. Juozas Tada-rauskas du sekmadienius laiko šv. Mišias Wasagoje Gerojo Ganytojo koplyčioje stovykla-tojams ir atostogautojams.

– Kun. Edmundas Putri-mas, kuris studijavo Romoje, grįžo į Torontą atostogų pas savo tėvus. Kurį laiką vasarą jis kapelionas jaunimo stovykloje. Rudenį vyks kapelionu į Va-sario 16 gimnaziją Vak. Vokie-tijoje.

– Kun. Pauliaus Mališkos pirmosios iškilmingos šv. Mišios Aušros Vartų parapijos bažny-čioje Montrealy buvo birželio 19 d. Naujasis kunigas buvo įšven-tintas Romoje paties popiežiaus Jono Pauliaus II su kitų tauty-bių kunigais. Primicijose su kun. P. Mališka koncelebravo kun. A. Saulaitis, arkivys-kupijos atstovas kun. M. Pa-quette ir kun. J. Kubilius. Gie-dėjo parapijos choras, sol. Gin-ta Čapkauskienė ir vyrų okte-tas, vadovaujamas muz. Alek-sandro Stankevičiaus. Pamokslą sakė vysk. Paulius Bal-takis. Po pamaldų primicijantas davė visiems palaiminimą. Pokylį atidarė parapijos komite-to pirm. A. Čepulis, vadovavo Linas Staškevičius, kuris papa-sakojo ir jaunų kunigo biogra-fiją. Sveikino arkivyskupo var-du kun. M. Paquette, kun. A. Saulaitis, kun. S. Šileika, jau-no kunigo krikšto tėvai J. Blaudžiūnienė ir dr. P. Povilai-tis, dėdė Izid. Mališka, bend-ruomenės vardu Arūnas Staš-kevičius. Pristatė kun. Pauliaus tėvus Danutę ir dr. Joną Mališ-kus, brolių Danielių. Visi buvo pavaišinti. Pabaigoje padėjo visiems kun. Paulius Mališka.

– A. a. Mečys Abromaitis, 64 metų amžiaus, mirė Toronte birželio 30 d. Palaidotas iš Prisikėlimo parapijos bažnyčios Šv. Jono lietuvių kapinėse. Velionis buvo veiklus Toronte, buvo Lie-tuvių Bendruomenės Toronto apylinkės pirmininkas, Mairo-nio lituanistinės mokyklos mokytojas ir lietuvių namų revizorius.

– Vincas Kasperavičius buvo paguldytas į Royal Alex li-goninę Edmontone, Alb., ir turėjo tris skaudžias kojų opera-cijas. Per savo gyvenimą yra turėjęs apie 30 operacijų. Nors jis vedęs vokiečių kilmės žmona, bet gražiai išauklejo keturis vaikus ir turi namą su 25 bu-tais. Jis ir žmona remia lietuviškus reikalus darbu ir aukomis. Delto visi lietuviai gailisi jo ligo-ję ir reiškia jam užuojautą.

– Tautinių šokių ansam-blis iš Punsko „Jotva“ turėjo koncertą Toronto Lietuvių na-muose birželio 28 d. Ansamblio vadovas mokytojas A. Uzdila paaikšina, kad „Jotvos“ vardas kilęs nuo ten tekančio upelio ir seniau gyvenusių jotvingių, lietuvių giminių. A. Uzdilienė padėklavo eilėraščių, kurie buvo labai jausmingi ir patrio-tiški. Svečių buvo daug. Juos pasveikino „Gintaro“ vadovai R. ir J. Karasiejai, išteikdami po-gelę, o svečiai Karasiejams ir dr. V. Kvedarui išteikė po dovanėlę ir padėkojo už pakvietimą daly-vauti Tautinių šokių šventėje.

– Lietuvių Šv. Jono kapi-nėsė Missisgaugoje, Ont., palaiddoti a. a. Juozas Stonkus, 75 metų amžiaus, ir a. a. Jadvyga Dagilienė, 86 metų amžiaus.

– A. a. Sofija Bilevičienė, 90 metų amžiaus, anksčiau gyvenusi Montrealyje, kovo 24 d. mirė Ottawoje, Ont. Liūdi dvi dukters su šeimomis.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.